

INSCRIPTII

DIN

BISERICILE
ROMÂNIEI

ADUNATE, ADNOTATE ȘI PUBLICATE

DE

N. IORGA

FASCICULA II-a
N-rele 766-944

BUCUREȘTI

Institutul de Arte Grafice și Editură „MINERVA“

Bulevardul Academiei, 3. — Strada Edgar Quinet, 4

1907.

INSCRIPTIÎ DIN BISERICILE ROMÂNIEI.

INSCRIPTII

DIN

BISERICILE
ROMÂNIEI

ADUNATE, ADNOTATE ȘI PUBLICATE

DE

N. I O R G A

FASCICULA II-a
N-rele 766-944

BUCUREȘTI

Institutul de Arte Grafice și Editură „MINERVA“

Bulevardul Academiei, 3. Strada Edgar Quinet, 4

1907.

XLII. BISERICA SF. ELEFTERIE.

1. De-asupra uşii de intrare :

766.

Acastă sfântă şi dumnezeiască biserică, care să prăznuieşte pre numele marelui mucenic Gheorghie şi a Sfântului sfeşteno-mucenic Elefterie, s'aũ ridicatũ şi s'aũ zidit din temeliia ieĩ şi s'aũ înfrumuseţat precum să vede, cu cheltuiala răposatului jupăn Costandin sin Macsin cupeţ, prin osteneala preosfinţitului Mitropolit Ungrovlahiei chir Neofit şi a dumisale jup. Andrei Zaraf, unchiul răposatului, pre carele i-aũ fostu lăsatũ epitrop la moarte dumnelui, şi s'aũ săvârşitũ acastă dumnezeiască biserică în zilele prè-luminatului şi prè-înnălţatului Domnu Io Mihai Racoviţă Voevod, întro pomenire večnică ctitor[i]lorũ şi ostenitor[i] ce[i] mai sus pomeniţ.

E vorba de ultima Domnie munteană a lui Mihaĩ Racoviţă: 1741-4, cînd păstoriã Neofit I-iũ ¹.

2. Pe o piatră de mormînt, în stînga pronaosului :

767.

Suptu această piaztră să odihnescu oasele răposatĩi (*sic*) roabi lui D[u]mnezeũ Smaranda, [fi]ca log[o]fătului Gri-gore, condicar Divan[u]lui, pravoslavnic creştin, care, fiind la vârstă de doi ai fără doo lun[i], şi bolnăvindu-să mai întăi, şi vârsănd zilo zece, apoi aũ dat-o în boala prun-

¹ Cf. *Ist. literaturii rom. în sec. al XVIII-lea*, I, p. 514.

cească, de care au pătitit până la Mai 8, l^e 1813, când atunci ş'au dat suflet[ul] către D[o]mnul; pentru a căria pomenire [să z]iceţ: D[u]mnezeu s'o erte.

3. La stînga, icoană cu o inscripţie, care arată că a fost dăruită la 1834, de Petre şi Dumitrana Băbean[u]. Pentru această familie, v. mai sus, p. 284.

4. În pronaos, icoană de lemn, din 1848, cu numele lui «Ioan zo-grafu».

5. În altar, pomelnic săpat în piatră, datînd de la restauraţie.

XLIII. BISERICA CĂRĂMIDARIÎ DE SUS.

768. 1. De-asupra uşii de intrare:

Această sfântă biserică unde să prăznueşte hramul Bunei Vestiri a Maici Domnului şi Naşterea Sfîntului Ioan Botezătorului, ce este zidită den temelie a dooară cu cheltueala părintelui Iosif, arhimandritul Mitropolii, au făcut ajutor şi enorieaşi mahalagiî, cum şi alţi pravoslavnici creştini; mai sus pomenitul ctitor Iosif arhimandrit au mai dat danie şi o vie, de la care primeşte biserica lei una mie arendă pe an, pentru cheltuelile biserici, spre a fi pomenit cât va sta în fiinţă sfînt[ul] lăcaş; 1848, Septembrie 25. Iosif arhimandritu. Dimitrie, Martha monahiea.

Aceia trebuie să fie părinţii arhimandritului.

Biserica a suferit o nouă reparaţie la 1877.

2. Icoană din 1858, dăruite de «Vasile Brutar».

XLIV. BISERICA MANEA BRUTARUL.

769. 1. Cruce în curte:

1814, Mai 15.

Acastă sfântă şi (sic) dum[e]zeiască cruce este rădicată de dumnealui Manea vătăfu de brutari, ca să fie întru pemenirea răposăţilor Gheorghie, Fotinia, Ioan.

2. De-asupra uşii de intrare:

770.

Acastă sf[ă]ntă şi dumnezeiască, înfrumuseţată beaserică unde să cinsteşte şi să prăznuieşte hramul prea-sfintei stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare şi pururea-feoară Maria, Sf[ă]ntu marele ierarh Nicolae şi Sf[ă]ntul purtătorul de biruinţă marele mucenicu Gheorghie, s'aū zidit din temelie în zilele prea-înnălţatului nostru Domnū Nicolae Petru Mavrogheni V[oe]v[o]d, Mitropolit fiind Preosfinţia Sa iubitorul de Dumnezeu arhiepiscop părintele nostru chiriu chir Cozma. de dumnealorū neguţătorii Gheorghiev Ioaniţ şi Manea B[rutariul], cu mila şi ajutorul [a] mulţ pravoslavnič creştini, anii de la Zidirea Lumii 7295, iară de la Naşterea D[o]mnului şi M[ă]ntuitorului nostru Is[us] H[risto]s 1787: s'aū isprăvitū la Augustū 30; ca să fie pomenire večnică şi celor ce s'aū ostenitū.

3. Pe o icoană:

771.

Acastă sf[ă]ntă şi d[u]mnezeiască icoană este sf[ă]nta icoană şi argintul alū vâtafului Manii Brutaru, leat 1804, Avgust. Plata meşterului la lucrulū argintului, vâtaful Iane.

4. Pe alta:

772.

Acastă sf. icoană s'aū înbrăcat de robii lui Dumnezeu Hacı[=Hagi] Manea, spre večnica pomenire.

XLV. BISERICA SCAUNE-VECHI.

1. De-asupra uşii de intrare:

773.

Acastă sfântă bisearică, hramul Adormirea Preacistii, făcută iaste den osteneala răposatului Tănasia de la Tărnova; datoriia cea de obşte vrându a-ş da, lăsat-aū cheltuială dentru a sa osteneală la nepotă-său Stavro, de aū făcut această zidire, cu ceale ce să văd, ca să-l fie întru

pomenire și a tot neamului său, în veacî; mșta Sept. 8 zile, 7214 [1715].

Meșterii au fost Moldoveni, căci biserica are pridvor închis și sculpturi gotice, cu rosete, la ferești.

774. 2. Pe o piatră de mormînt, la stînga pridvorului :

Suptu ačastă piiatră să odihnescu oasele răposatului robilor (*sic*) lui Dumnezeu dum. Erini, Zmărănda, Elena, Păuna ; 1830, Septemvrie,

775. 3. Pe alta, la dreapta pronaosului :

Supt ačastă piiatră odihnește-să oasele răposatului robu [lui] Dumnezeu Vasile sinu p[o]p[ei] Stavăru, bă[iv] Vel Cluceru za ha[znă, care] ș'au dat opșteasca datorie la luna lui Dechemvrie 1803 ; pe care D[u]mnezeu cu dreptii să-i odihnească sufletul ; 1804, Ghe[narie în —].

776. 4. Alături cu aceasta :

Supt [ačastă] piiatră să odihnește oasele răposatii [Pa]-r[a]s[ch]ivei, flica răposatului Crucerului Vasilie ; 1819, Gh[enarie] 1.

5. Pe o icoană îmbrăcată cu argint, data de 1806.

6. Jilț vechi, cu stema țerii, dar fără inscripție.

777. 7. Pe o icoană din stînga bisericii :

Această sf[în]tă icoană a prapadomnei Parascheva s'au făcut dă starostea Ionică și a epitropilor: Marin, Stoian, Miri, cu toată brasla lăutarilor ; 1840, Iune 10.

8. Pe alta, data de 1860.

778. 9. Pe ușa de fier a intrării :

D[umi]t[ru] Lere[scu] l[ă]c[ă]t[uș] ; 1795, Mart 1.

779. 10. De-asupra pisaniei de-afară :

Ačastă prea-sfîntă biserică s'au zugrăvit acum de iz-novă prin osîrdiea dumnealui Paharnicului Ioan Costacopulo la leat 1843, Octomvrie.

XLVI. BISERICA NEGUSTORI.

1. Vechea inscripție de de-asupra ușii de intrare, prinsă acum în zi- 780.
dul fațadei :

† Sfânta și dumnezeiasca biserica aceasta, să prăznuiaște hramul Sfântului ierarh Nicolae făcătorul de minuni, fost-aū mai de nainte vreamea făcută de lemn, și întâmplându-se de aū ars târgul, și viindū focul și pe aiĉ, aū arsū și bisearica, leat 7226 [1718], și în urmă, cu ajutorul lui Dumnezeu și den mila a mulți creștini, s'aū făcut de piatră cu totū săvârșitul, duple cum să veade, ca să fie a celor care aū miluit spre sufletească mântuirea și de veacnica pomenirea, în zilele Mării Sale Io Nicolae Voivod, vă leat 7234 [1726].

Nicolae-Vodă e Mavrocordat, în a doua Domnie. Pentru focul din 1718, v. ce zice Cronica lui Radu Popescu (*Magazinul istoric*, IV, p. 99):

Primăvara, în luna lui Februarie [1718], s'aū aprins întâiū mănăstirea Cotrăcenii, și aū ars tot învâlisul, și al caselor, și al chiliilor. După aceia și în București, dintr'o casă mică și proastă ce s'aū aprins, atit s'aū ațitât foc mare, cît, mergînd asupra Curții domnești, aū ars toate casele, scupînd numai cele boltite, și, trecînd foc și peste Curte, aū mers până la margine, arzînd și tîrgul, și mănăstiri, și case boierești, și tot ce era înaintea».

2. În pridvor, la dreapta, pe o piatră :

781.

Pomenește, Doamne, pre toț ctitorii ai sfântului lăcașului acestuia, și pe părinții și moșii lor, întru Împărăția Ceriului.

3. Tot în pridvor, pe o piatră de mormînt, supt un vultur :

782.

Supt această pîiatră zace oasele răposatului Marelui-Aga Manoil Serghiad: aū încetat din viață la anul 1844, August 18, și ctitoru din l'anul 1839, cu părinți, moși și rudele sale : Theodora, Maria, Ecaterina, Grigorie, Anastasia, Anastasia, Despa, Hristea, Vasca, Chiriachi, Costandin, Elisavet, Grigorie.

783. 4. În pronaos, la dreapta, pe altă piatră :

Supt această pîiatră, și în stînga pînă în jături, odihnescu-se oasele răposăților robilor lui D[u]mnezău Alecxandru Lămătescu Medelnič[er] și ale Păuni, soții sal[e], și ale fiilor și ale featelor lor, A...; care oasele părintelui său Ștefan în beserica din Lămătești, și cu tot neam[ul]; D[u]mn[e]z[ă]u să-l erte.

E de'naintea anului 1750.

784. 5. Înaintea acesteia :

Supt această piatră să odihnescă oasele roabelor lui D[u]mnezeu Despa, Rucsandra, Anița, Șarban, Gheorgei; Sept. 17, 7247 [1738].

785. 6. Tot acolo :

† Suptu piatră această odihnește robul lui Dumnezeu jupan Stančul Cojocarul, fecorul jupan Necoli și a jupăneasii lui, Mariia, carele s'aŭ prestăvit la Sept. 21, leat 7232 [1723], și după acesta carele să vor învrednici la această odihna să vor scrie mai jos.

786. 7. În față :

După orânduiala dumnezeiască răposându robul lui Dumnezeu Acxântie Căp[itanul], s'aŭ astrucatŭ suptă această pîiatră, Noem[vrie] 14 d., leat 7243 [1734].

787. 8. În dreapta :

Dentru orânduială dumnezeiască răposându roaba lui Dumnezeu jup[ă]neasa Bălașa a dumnealui jup[ăn] Davidŭ, și s'aŭ astrucat suptu această piatră împreună cu cuconi dumnealorŭ, anume Costandinŭ, Mariia, Radulŭ.

Pe margine :

Cine iaste omulŭ carele va trăi și nu va vedea moartea. întru deșertăcune să aseamănă, zilele lui ca umbra trecŭ. Leat 7251 [1742-3].

9. Alături :

788.

† Dintru orânduială dumnezeiască răposându treî fice ale lui Simeon cupețulû, anume Sultana, Sanda, Ancuța, s'aû astrucatû suptû ačastă pîiatră, și iarăș, pristăvindu-să și unû fiîû, anume Iordache, lt 7253 [1744], Sep. 26, pristăvindu-se și jup[ă]neasa dumisale Mariia, s'aû astrucat aicea, Fe[vruarie] 9 d., leat 7269 [1761]; pristăvindu-se și jup[ăn] Simeon, s'aû astrucat aicea.

Pe margine, ca la no. 8 și data de 7234 [1725-6].

10. Alături :

789.

Supt ačastă piatră odihnește robul lui Dumneazeû jupan Matei cupeț, snă Alixandru Condrea; Av[gust] dnă 9, leat 7255 [1747].

11. Mai înainte :

790.

Suptû ačastă pîiatră odihnescu-se oasele răposatul robu lui Dumnezeû jupan Radulu Pitișteanul, împreună cu coconit dumnealûi, anume Radul și Ilinca, Rada, Despa; și aû reposit în zilele Mării Sale Ion Nicolae Alixandru Voevoda; leat 7233 [1725], Iulie 30.

Nicolae-Vodă e Mavrocordat.

12. Tot acolo :

791.

Supt ačasta piatră odihnește robu lui D[u]mn[e]zeû jupan Dumitrașco cupeț, snă Alixandru Condra, și jupăneasa lui, Safta, i copii lor: Matei, Arghira, Anița; Noe[mvrie] 24, leat 7251 [1742]; și s'aû pristăvindu-se (*sic*) și jup[ă]neasa du[misale] Stana.

Cf. no. 10.

13. Mai înainte :

792.

Supt ačastă piatră odihnescu oasele răposatelor roabelor lui Dumnezăû, a Lucsandrii; lt. 7250 [1741-2]. Și, în urmă, pristăvindu-se și Logofătul Iane, s'aû astrucat supt častă pîiatră, leat 7261 [1752-3].

793. 14. Pe o anaforniță :

Acastă tipsie dă argint s'aŭ făcut cu ajutorul creștinilor celor care cu cât s'aŭ îndurat, întru cinstea marelui și făcător de minuni [Nicola]e arhiepiscop dă Miralichea, iar mai vărtos s'aŭ isprăvit cu cheltuiala și silința robului lui D[u]mnezeu Dimitrie Logades sin Iordache Postelnicu ; 1781.

15. Disc de argint cu numele Anicăi «Caraboloe ; 1851.

794. 16. Pe altul :

Acastă sfită este făcută dă răposatul Fotie sin răposatul starostea Ioniță, spre a sa pomenire ; 1817, Octo[mvrie].

795. 17. Pe o cadelniță :

Preda mesteru ; s'aŭ prefăcut 1820.

XLVII. BISERICA MÂNTULEASA.

796. 1. De-asupra ușii de intrare :

Acastă sfântă și dumnezeiască beserică unde să cins-teaște hramul sfinților îngerî Mihail și Gavriil, și iaste făcută din timelie de jupăneasa Manta, sora jupănă Manta cupețul, de jupăneasa Stanca care aŭ ținut pe jupănă Manta ; și s'aŭ făcut în zilele lui Gligorie Ghica V[oe]v[o]d, în luna lui Sep[temvrie] 25, când umbla leat 7242 [1733].

«Mântuleasa» e văduva lui Manta ; e ciudat cum de se zice «jupăneasa Manta» surorii acestui negustor.

797. 2. În pridvor :

Peatră sănt, dar sănt pătruns[ă]
D'o simțire mult miloasă,
Căci acoper și sănt pusă
Pest'o tănără framoasă,
Înțeleaptă, cinstitoare
De bărbat, și bună mumă.

Dar moartea mistuitoare
 M'aŭ pus ei a fi cunună :
 Efrosina a ei nume,
 A lui Const. Bucșan soție,
 Cu care cinci ani în lume
 Viețuiră 'nă căsnicie,
 Și în floarea vieții sale
 Moartă fu pusă în mormânt.
 Părinți, soț, ficele sale
 Triști lăsându-i pre pământ,
 La anul 1837, Maiu 5,
 În vârstă de ani 22.

3. Pietre de mormint :

798.

Suptu aastă piază odihnescu-se oasele răposatului robu
 lui Dumnezeu Condrean i părinților dumnealui Stan (?) i
 Catrina, i Neculae, Zanfira, Dobrița, Pascu, Costandin, în
 zilele Domnului nostru Io [Costan]din [Voevod...].

4. Lîngă ea :

799.

Supt aastă piatră odihnescu-se oasele răposatului robul
 lui Dumnezeu Manul Vel Cămărașu, m[esi]ța Dech[emvrie],
 leatū 7266 [1757].

S'ar putea ca acesta să fie Manul fiul starostelui Manul și al «Zam-
 firei nepoata lui Ienachi Văcărescu», care a luat pe Smaranda Bălă-
 ceanu în 1740. Cf. *Genealogia Cantacuzinilor*, p. 258 și *Genealogia fami-
 liei Manu*, 1904 (tabelă). Starostea Apostol Manu său Μάγος 'Αποστολου
 (Manu fiul lui Apostol) a fost un foarte cunoscut om de afaceri al lui
 Constantin Brincoveanu. Cf. pentru el *Ist. literaturii rom. în sec. al
 XVIII-lea, Brașovul și Românii* (vol. X din *Studii și documente*); *ibid.*,
 vol. I-II, p. 286 și nota 2.

5. Alături :

800.

Supt aastă piatră odihnescu-se osele răposatului robul
 lui Dumnezeu jupan Dumitru, și aŭ răposatū în zilele prea-

luminatului Domnului nostru Costandin Voevod, lun[a] Ghen. dni 4, și leat 7249 [1741].

[Constantin Mavrocordat. El se schimbă în Moldova 'n cursul anului.]

801. 6. Tot acolo :

Suptă această piatră odihnescu-se osele răposatului robu lui Dumnezeu Frâncul Căpitanului, și au răposat în zilele lu Grigorie Ghica VV., în luna lui Mai în 20 dea zile, lt. 7243 [1735], cu jupăniașa dumnealui Mariia.

802. 7. Tot acolo :

Supt această piatră odihnescu oasele răposatului robulu lui Dumnezeu.... [apoî alb].

8. Ctitorii zugrăviți sînt doi, din timpuri nouă. Jeț cu coroană.

9. Icoană din 1834, dată «de d[u]m[nea]lor mahalagii Măntuleasa .
Epistat: «chir pop Hera, referendaros»; meșter: Tudor.

XLVIII. BISERICA VERGULUI.

803. De-asupra ușii de intrare :

Aastă sfântă și d[um]n[e]zeiască bisărică unde să cinsteaște hramu S[fân]tului marelui m[u]c[e]nic Dim[i]trie izvorătoriul de mir și Sfinți arhistratigh[i] Mihail și Gavriil și cealelalte făr[ă] trup puteri, iaste zidită den temeliia ei și înfrumusețată precum să veade, cu toată cheltuiala prea-sfințitului Mitropolit al U[n]g[ro]vl[ahiei] chir Daniil, în zilele prea-luminatului Domnului nostru Io Nicolae Alexandru Voevod, ajutorind la această biserică și jupăneasa Ancuța, fica popii Vladului, care s'au și îngropat aicea, ca să fie Sfinții Sale veačnică pomenire; și s'au săvârșăt la luna lui Sep. 4 dn., leat 7233 [1724].

Pentru Daniil, Mitropolitul lui Nicolae Mavrocordat, v. *Ist. literaturii rom. în sec. al XVIII-lea*, I, p. 435; *Socotelile Brașovului*, p. 157. El este și ctitorul bisericii bucureștene a Tuturor Sfinților (v. mai sus, pp. 279-80).

XLIX. BISERICA DOBROTEASA.

1. Pe o piatră așezată lângă zidul din dreapta, dar care stătea în- 804.
naintea de ultima reparație de-asupra ușii de intrare:

Acest sf[ă]nt și d[u]mnezeesc lăcaș în care să prăznue[ște
Adormire]a Maici D[o]mnului nostru I[su]s H[risto]s și
Cuvioasa Parascheva, s'aŭ săvîrșit din temelie la anul 1736
de d[u]m[nea]lui Vel Vistier Costandin Năsturel și soția
sa Ancuța, dar vremea care toate în[vîr]tejește și groaz-
nicile cutremure aducîndu-l la mare dărăpănare, d[u]m-
[nea]lui 3 Logofăt Iordache Ciupagea, întîiul episcop
orînduit dintre mahalagi, după desființarea celor ce însu-
șise drept de ctitor, primindu-o dărăpănată și fără niț-un
capital, iconomisind veniturile, aŭ preînnoit-o întru toate,
precum să vede, adăogîndu-i și încăperile din prejur, cu
capitalul bisericii și cu ajutorul obștesc de la mahalagi
și streini, precum să văd trecuți în condică; care s'aŭ să-
vîrșit prin osîrdnica stăruire a d[u]m[nea]lui în zilele în-
nălțatului nostru D[o]mn Gheorghe Bibesc[u] și a preos-
vințitului Mitropolit și cavaler d[u]m[nea]lui Neofit, la
anul Mîntuiri 1847.

Pentru ctitoriile lui Constantin Năsturel Herescu, v. mai sus, p. 258
(Slobozia), p. 296 (Sf. Vinere).

2. Pe o cruce:

805.

Aastă sf[ă]n[tă] cruce s'aŭ dăruit la biserica Dobroteasă: Radu, fiu, Maria, Stefanu, Gheorghe; 1824.

E prefăcută în 1855.

3. Pe o căldărușă:

806.

Polizoi; 1751.

Polizoi e un nume de bărbat.

L. BISERICA BRADU.

1. Inscriptia de de-asupra uşii de intrare lipseşte.

807. 2. Pe un mormînt afară :

1849, Martie 27. Aici odihneşte robi lui Dumnezeu Sfetcu împreună cu soţia sa Joiţa şi cu fiul [şters].

808. 3. Înuntrul, la dreapta, pe o piatră prinsă 'n părete :

Drept acestu loc să odihnescu oasele răp[o]s[atului] robu lui D[u]mn[e]zeu Velic[u] Ban, tatăl ctitorului, spre večnica pomenire; leat 1804.

809. 4. Pe o icoană a Precistei: «1816, M[a]r[ti]e 20 . Apoi pe altele :

Corporația cofetarilor, a băcanilor, cîrciumarilor; s'aû făcut de corporația rachierilor, cofetarilor și cîrcumari în vremea stărostie d. Pitarul Theodoru Sfetescu; 1853, Noe[m]vrie 22.

Până mai dăunăzi băcanii aveau aici patronul la Dumineca tuturor Sfinților, brutarii la Sf. Apostoli, iar cîrciumarii și rachierii la Intrarea în biserică.

LI. BISERICA TROIȚEI.

810. Pe o cruce din curte :

Aastă sfîntă cruce s'aû ridicat de dumnealui Atanasie Căldăraru, soția lui, Maria, Voica, Pirvu, Mariea [ș. a.]. Și s'aû făcut în zilele Mării Sale Alecsandru Dimitrie [Ghica Voevod și a] părintelui nostru Neofit...; 1842, Aprilie 22.

LII. BISERICA CEAUȘ-RADU.

1. Pomelnic din «Ghen. 7, 7265» = (1757).

2. Altul din 8 Septembrie 1848, începînd cu: «Neofit Mitropolitu, Stoian, Joița, Costandin, Hristodor».

3. Mormînt, cu inscripție grecească, a lui Ianachi, mort la 12 Iunie 1834

4. Afară, mormîntul, din 12 April 1854, al lui Theohare Athanasiu

LIII. BISERICA OBORULUI-NOŪ.

De-asupra uşii de intrare, în parte cuprinsă de adausuri recente : 811.

[Această sfântă şi dumnezeiască biserică s'aŭ clădit din temelie în zilele prea-înălţatului nostru Domnu Barbu Dimitrie Ştirbei Voevod şi în zilele Preaosfinţii Sale arhiepiscop şi Mitropolit al Ungruvlahii d. d. Nifon, de robi lui Dumnezeu Costandin Deftu, cu soţia sa Anastasia, şi de Vasile Barbu, cu soţia sa Ana, Spiria, Smaranda... S'aŭ zidit la leat 1853, Mart, când aŭ fost. . .

LIV. BISERICA SF. PANTELIMON.

1. Pe o piatră, prinsă acum în zid la dreapta, iar odinioară aşezată 812. de-asupra uşii de intrare :

D[oa]mne, ceta ce cu puteria ta proslăveşti pre cei ce iubescŭ podoaba casii tale şi locul lăcaşului măririi tale, primeşte acestu sfânt lăcaş, carele întru slava ta şi întru cinstia şi prăznuiria marelui mucenic şi tămăduitoru Pantelimon prin osteniala robi lui D[u]mnezeŭ părintele popa Ivanŭ ot Silives[tru] [v. mai sus, p. 303] i Costandin Log. Bor[ă]nesc[u] i jup[ăn] Costandin Caramzulia i jup[ăn] Ene Mănculescu, i cu alţi pravoslavnici creştin[i], care cu ce s'aŭ îndurat, şi s'aŭ făcut în răzmiriţă. Leat 1790 [cu cifre arabe], 1790 [cu cirilice].

2. Pe o icoană de argint : 813.

Aăsta svanta icona s'aŭ facutŭ de robu lui Dumnezeu Nica ipitropu, Ispasŭ bogaseru, Peni diulgheru, Vasile diulgheru, Efrim pricupeţu, Dimitri diulgh[eru].

3. Pe alta : 814.

Martie 26, 1832. Aăsta svanta icoana este facuta de robi lui Dumnezeu Vasile diulgheriŭ, Peni diulgheriŭ, Di-

mitri diulgheriū, Ispasū hogaseriū, Stuianū diulgheriū, și cu ajutoru altora frați, spre pomenir[e].

815. 4. Pe alta :

Popa Ivan.

816. 5. Pe alta :

Popa Bunea zug[rav], de Ioan zug[rav]; Dech. 23, 813.
Brasla cismărească : Radul cismar, Florea, Penu, Radul, Dobra, Stoica, Nedelcu, Micu, Dumitru.

817. 6. Pe alta :

Nicolae polcov[nicul], zog[rav]; 1824, Noem. 10.

LV. BISERICA OBORULUI-VECHIU.

1. Inscriptia de-asupra ușii lipsește.

818. 2. Pe o icoană :

Cu cheltuiala a isnafului dogarilor, spre večnica lor pomenire; 1823, Dechemvrie.

819. 3. Pe o icoană de la catapiteazmă :

Πρεσβεύσατε τῶν κυρίων ἅγιοι ὑπὲρ τῶν δούλων ὑμῶν Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη Βοεβόδα, Αἰκατερίνης Δόμνης καὶ τῶν τέκνων αὐτόν (sic). αψπα', Ἀπριλίου δ'.

820. Această icoană domnească are decî următoarea lămurire :

Păziți, sfinți ai Domnului, asupra robilor noștri Alexandru Ipsilanti Voevod, Ecaterina Doamna și copiii lor; 1781, Aprilie 4.

821. 4. Pe alta, în stînga :

Această icoană s'aū zugrăvit cu cheltuiala dumnealui domnul Răducanu Măinescu; 1835, Mai 24.

822. 5. Pe o cruce mare de piatră care cuprinde o bună parte din altar, de-asupra sfintei mese :

Cruce tale ne închinăm, stăpâne și prè-sf[ă]nta Înviarea ta slăvim. Cruce păzitoare a toată lumea, cruce a bisearecii podoabă, cruce a împăraților întărire, cruce a credincoșilor întemeiere, cruce a îngerilor slavă și a diavolilor rană.

O bun-credincoșilor călători, care pe aič treaceț și prè-cinstita cruce înaintea vedeț, spre a creștinilor podoabă, iar a dracilor stricare, așternutul piçoarelor lui H[risto]s, — ei vă închinaț cu dragoste mare, și pre dânsa

[De aici, după o lectură dată de actualul paroh în ziarul «Universul :]

s'a înălțat dătătorul de viață. Rugați-l, pe țară să o păzască de răle primejdii, ca să nu pată; iar pe acel ce cu a lui cheltuială crucea a înălțat, al țării Marele-Sărdar Matei Mogoșu să știți că s'a chemat: pre carele păzit de cele răle Dumnezeu să-l miluiască și spre Împărăția Cerească ajută-l să moștenească. Leat 7227 [1718-9].

Acest Matei Mogoș, zis de obicei Mogoșescul, e cunoscut. Fata lui a avut cinstea de a se mărita cu Iordachi, fiul cel mai mare al generalului Ban Gheorghe Cantacuzino, fiu și el al lui Șerban-Vodă. *Gen. Cantacuzinilor*, p. 286.

6. Pe un artofor :

823.

Acestu artofor est' al sfintei biserici Caimati, făcut lt. 1817, Iu[nie] 10.

E din odoarele bisericii Caimata, care s'a dărîmat la facerea bulevardelor.

LVI. BISERICA POPA-SOARE.

1. De-asupra ușii de intrare :

824.

Acastă sfântă besearică iaste zidită și înălțată din temelie precum să veade, de robul lui D[u]mnezeu jupan Iane cup[e]țul de la Buzău; Sep. 15, 7253 [1744].

Popa Soare nu poate să fi fost decî decît un înnoitor al bisericii, care, de şi reparată de curînd, adăugindu-se un pridvor urît, păstrează însă liniile generale ale arhitecturii din vremea ei, mai veche cu ceva.

825. 2. În zidul din dreapta :

Derept [acest loc] odihnesc [oasele] robilor lu Dumnezeu Mo..., [Ni]culae, Cheaţa..., Parascheva, Ilinca, Păuna, Voica, Dospina, Gheorghe, Ienache; Ap. 1, 1771. Şi s'au făcut prin osteneala lui Cazavceanu (*sic*).

3. Inscriptia de pe a doua piatră din zid nu se mai poate ceti de loc.

826. 4. Pe alta :

Dereptu acest loc odihnescu oasele răposăţilor robilor lui Dumnezeu Ioan... erei....

827. 5. Înăuntru, prinsă tot în zid :

Drept acestu loc odihnesc oasele robului lui [Dumnezeu] Sandul, fiu Nicăi Log[ofătul] za aprozi, care, netrăindu-î copiii, dar numai acestu copil au trăit zile 15, iară trei copii au născut totu morţi; care cu voia lui Dumnezeu [iaste] îngropat aicea, şi pomeneşte, Doamne, Sandul cu neamul lui.

828. 6. Tot acolo :

Aicea drept acestu loc odihnescu oasele răposăţilor robilor lui D[u]mneseu copiilor pop Lazăr : Muşatu, Păuna; Ghen. 20, 7265 [1757].

829. 7. Tot acolo :

Dreptu acestu loc odihnescu oasele robiilor lui D[u]m[ne]zeu fii dumnealor jupân[ulu] Socol Calofirescu: Dimitrie, care s'au săvâr[şit] la luna lui Mart 7268 [1760].

De la vechiul Calomfirescu, ucis în vremea lui Mihai Viteazul (v. Hurmuzaki, XII, tabla), n'am mai întîlnit această familie. Acest jupîn, de şi poartă vechiul nume boieresc de Socol, nu pare a fi însă un boier.

8. Tot acolo, la dreapta:

830.

Cu ajutoru lu D[u]mnezeu făcutu-s'aŭ aastă pardoseală de jupâneasa Călină, fi[ca] d[u]m[isale] jupan Toma Brașovean, ostenitoriū. Calița, Radul, Năstase, Neaga, Costandin, Despa, Năstase, Rada, Safta, Dragna, Lucsandra, Zanfira, Enache, Petru...; 1793.

9. Pe o icoană:

831.

Aăsta s[făn]ta icona s'aŭ facut de robi lui Dumnezeu Iona, Panait; 1834, Aprile 6.

10. Pe alta:

832.

Aăsta svanta icona s'aŭ înubrecatŭ înŭ argintŭ de robu lu Dumnez[e]ŭ Raducan sinŭ Ianache și Barbu sinŭ Boranescu; 1833, Martie 10.

11. Pe o cruce:

833.

Aăastă sfanta icona s'aŭ facutŭ de robu lui Dumnezeu Barbu șalvarču [=șalvaragiu]; Ion, Gheorghe; 1834, Aprilie.

12. Pe un potir:

834.

Stančo ierea, Călina presvitera, snă mu [= fiul mieŭ] Gherghe; 7268 [1759-60].

13. Pe o anaforniță:

835.

ПОМЕННИ ГДН [=pomenește, Doamne] Hagi Boni Iftodo[r].

14. Pe un potir:

836.

Pomeneaste, D[oa]mne, pre robii tăi Nicolae, Ecaterina, pre părinții și pre fii lor; 1768, Iun[ie] 20.

LVII. BISERICA SF. ȘTEFAN.

837. 1. De-asupra ușii de intrare :

D[oa]mne, cea ce sfințești pre ceia ce iubescu podoaba casii tale și proslăvești cu d[u]mnezeiasca putera ta, priimește acestu sfințu lăcaț (*sic*), carele întru slava numelui tău s'aũ înnălțatu și întru cinste și prăznuire sfinteĩ înnălțări Domnului și a Sfântului archidiiakon Ștefan, de robul tău Stoica Clucer, și s'aũ săvârșit în zilele pre-în-nălțatului nostru Domn Ion Alexandru Ghica V[o]ev[o]d, purtându cărma pravoslavii preasfințitul Mitropolit al Ungrovlahii chiriu chir Grigorie ; Septemvre 26 dn. Pisal(?) Vladu Log[o]f[ă]t, Ioan Pietrar ; Avg. 25, 1768.

Ultimul rînd se poate gîci mai mult, fiind cuprins în privazul ușii celei nouă.

Alexandru, fiul lui Șcarlat Ghica, domnește de la Decembre 1766 până la Octombre 1768. V. *Genealogia Cantacuzinilor*, pp. 154-6.

838. 2. Pe o piatră de mormînt înăuntru :

Supt această piatră odihnește [robul lui] Dumn[e]zeu Costandin epitr[o]pul.

839. 3. Pe o icoană, în dreapta :

Acastă sfîntă icoană s'aũ făcut cu cheltuiala [dumnealui] Alecxandru Cizmar i a soții dum[nea]lui Stanca, fiindu-i spre [veșnica pomenire]; 1823, Maiu 8, de Alecu zugravu.

4. Chipurile înnoite ale ctitorilor înfățișează pe Ștefan Voevod, Teodora Doamna și Mitropolitul Grigorie, cu data de 1664. Trebuie a se ceti 1764 : Ștefan e Racoviță, și aflăm numele Doamnei lui : Teodora. Ștefan era Domn din Mart 1764 (*Gen. Cantacuzinilor*, p. 138 și nota 1). Lucrul bisericii s'a făcut supt el mai mult, saũ Stoica avea o deosebită evlavie către dînsul. La 1766, Ștefan și Teodora, vechi gospodari, își măritaũ o fată (*Doc. Callimachi*, I, p. CXLV, nota 1). Teodora era ficia lui Constantin Psiolu saũ Ipsilant Hatmanul (*Gen. Cantacuzinilor*,

p. 44), care nu e altul decît bunicul lui Alexandru-Vodă Ipsilanti (*Ist. lit. rom. în sec. al XVIII-lea*, I, p. 216).

Ștefan poartă coroană, e înfășurat într'o haină roșie, cu mînece albastre, margini de blană neagră și brandeburguri de aur.

5. Jițul, vechi, are pe el vulturul cantacuzinesc.

6. În pomelnic, care e nou, se cuprind la început numele lui Ștefan și Teodorei și apoi al lui «Vlad Voevod și Marina Doamna». Aceștia nu pot fi decît copiii celor doi soți, și e interesant să se vadă ce vechi nume străbune li-a dat Ștefan — el însuși purtător al numelui lui Ștefan-cel-Mare — odraslelor sale cu o Greacă.

LVIII. BISERICA HAGIULUI.

E cu totul înnoită și prefăcută. Inscripția de dăunăz (1872-4), cu 840. litere latine, dă aceste lămuriri după vechea pisanie: «Biserica cea veche ce se numea Agiu a fost făcută de un Misail monahu, Logofăt de taină».

LIX. BISERICA POPA-NAN.

Are numai un pomelnic sculptat în piatră, de pe la 1700, al ctitorilor, care începe așa: «Pome[lne]cu ctitorilor, anume: Rusa, Voica..., Marula, Stroe....».

LX. BISERICA DELEA-NOUĂ (CALIST).

Are numai pe o icoană, la dreapta catapitezmei; 842.

Corporația postăvarilor; 1859, Mai 30; N. Pantelimonescu.

Cf., de altminteră, *Notițe istorice asupra întemeierii suburbiilor și bisericilor «Delea Nouă»*, de arhiepiscopul Callist Ialomițeanu Botoșeneanu; București, 1903 (din revista «Consolatorul»).

Biserica Delea-Nouă e cu totul devastată prin reparație.

LXI. BISERICA IZVORULUI.

De-asupra ușii de intrare: 843.

Aastă sf[ă]ntă și dumnezeiască biserică ce să prăznuiește hramul Izvoru Tămăduiri și Schi[m]barea la față,

este zidită de robi lui Dumnezeu Petre Iorgagi-Başa [= starostele de croitori], protopop Thoma, protopop Stefan, Vornecu Vladu şi cei ce au ajutat : Radu închinatu, Gheorghe şalvaragiu, Crăciuna închinata, Ioniţă plăpomar, Ene şalvaragiu, Mihalache Postelnicelu, în zilele luminatului Domn Grigorie Ghica Voivodu, Mitropolită fii[n]du chiriu chir Grigorie, spre veşnica pomenire; lt. 1823, Mai 18.

Pentru aceşti «închinaţi», v. p. 286, no. 693.

LXII. BISERICILE BĂRBĂTESCU-NOŪ ŞI VECHIŪ (CUȚITUL-DE-ARGINT).

N'au decît, cea din urmă, cîteva pietre de cimitir de prin 1830, cu inscripții şterse.

LXIII. BISERICA SPIREI.

844. 1. Inscriptia s'a pierdut.

845. 2. Pe o icoană la catapiteazmă:

Thoma robul Sf[ă]n[tulu]i; 1808, D[e]ch[emvrie] 12.

846. 3. Pe o piatră de mormînt în dreapta:

Supt această pîiatră odihnescu oasele răposatulu robulu lui Dumnezeu Spiridon doftor, c... [nu se mai poate ceti]... 1765.

847 4. În faţă, inscripție grecească, împodobită în versuri eroice, din care am putut desluși numai întăiul:

Ἐνθάδε κείται κλειτός ἐκείνη, și data de Iulie 1797.

Mi s'a spus de pâr. paroh că acolo se pomeneste mormîntul Caliței, soția lui Spiridon, Spirea, de la care și-a luat numele biserica și mahalaua.

LXIV. BISERICA SF. VOEVOZI.

Pomelnicul vechi (din 1817) și cel nou (din 1854), inscripția de pe mormîntul familiei ctitorului lui Stoian Băcanu (1837), inscripții, nouă, de pe odăjdii, se dau în *Notițe istorice asupra bisericii Sf. Voevozi din București* de pr. ec. V. Pocitan; București, 1904, pp. 21-4.

LXV. BISERICA STEJARULUI.

1. De-asupra ușii de intrare :

848.

Cu vrieria T[atălui și cu ajutorul Fiului] și cu îndemna-
[rea Sfintului Duh rădicatu]-s'aŭ această sfântă biserică...
întu... hramul sfintei și de vieață făc[ătoare] cruci și ai
Adormirei Născătoare de [Dumnezeu] și al patriiarhului
Athanasie [al Alexan]drii, [și] s'aŭ ziditŭ, s'aŭ pardositŭ
și s'aŭ înfr[umusețat cu] zugrăvie, duple cum să vede [de
dumneal]u[i] Thanase Căp[itanul] i de soția dum[nealui]
Sta[n]cul văt[a]f de brutari i de..., ca să le fie dum[nealor]
veșnică [pomenire], și neamului dum[nealor] și tutur[or],
cine cu [ce aŭ ajutat; și s'aŭ făc]utŭ în zilele pria-lumi-
natului [și prea-]innălțatului Domnului nostru Io Costandin
[Mihail] R[a]coviță V[oe]v[o]d, și era Mitropolit a toată
[țara] Ungrovlahiia chiriu chir Grigorie. Și s'aŭ [încep]ut
la lun[a] lui Iul[ie] 15, și s'aŭ târnosit la Sep. 8, leat
1763, 7272.

2. Pe un mormînt, la dreapta pridvorului, suptr crucea între soare 849.
și lună :

Supt această piatră odihnește roaba lui Dumnezeu Maria;
1816, F[e]v[ruiarie] 15.

3. Pe o icoană din catapiteazmă, la dreapta, după o rîngăciune către 850.
Sf. Haralamb :

Κωνσταντίνου, Ζωής, Γρηγορίου, Ταρσίτζας, Γεωργίου, Αικατερίνης,
Νικολάου, Σάββας, τῶν Φιλιπέσκων καὶ ἀπάσης τῆς οἰκογενείας αὐτῶν,

Ἰω[άννου], Αἰκατερίνης, Χριστοδούλου καὶ Ῥαλοῦς, Κωνσταντίνου, Αἰκατερίνης, Ῥαδουκάνου, Παγónας, Ἐμανουήλ, Παλάσσας καὶ τὸν τέκνον αὐτόν, Κωνσταντίνου, Θεωδόρου, Κωνσταντίνου, Μανουήλ, Παναγιώτης, Γεωργίου, Ἀναστασίου, Μαρίας, Γεωργίου, Δεσπίνους, Δημητρίου καὶ τοῦ ἀναξίου δούλου σου Ἐμανουήλ καὶ Μαρίας, οὗτινος τῇ προτροπῇ ἡργηρόθη ἰ σεβασμία αὐτὶ ἡμέρῃ. 1804, Ἰανου[α]ρ[ίου] 30.

Adecă :

Constantin, Zoe, Grigore, Tarsița, Gheorghe, Ecaterina, Nicolae, Safta, Filipești, și a tot neamului lor ; Ioan, Ecaterina, Hristodulo și Ralu, Constantin, Ecaterina, Răducan, Păuna, Emanuel, Bălașa și copiii lor, Constantin, Teodor, Constantin, Manuel, Panaioti, Gheorghe, Anastase, Maria, Gheorghe, Despina, Dimitrie, și a mea, nevrednicul robul tău Emanuel și Maria ; cu a căroră îngrijire s'a îmbrăcat cu argint această vrednică de închinare icoană ; 1804, Ianuar 30.

Pentru Filipești de la începutul veacului trecut v. Prefața la Cronica lui Constantin Căpitanul Filipescu, ed. Iorga, p. xxxii și urm.

851. 4. La proscomidie, pomelnic săpat :

Ctitori sfântului lăcaș acestuia. Ceî vechî, ceî noi. Pomenescu : Chep[itan] Tănase, Manta, Nastasiia, Athanasie mona[h], Despa, Costea ierei, Despa prez[vitera], Antofie, Mariia, Rizea ereî, Statu prez[viter], Dumitru, Zafira, Sultana. Pom[enescu] : Ionichie ierodiiakon, Șarban, Catrina cu tot nemul lor. Ctitori biserici de lemnă : Gligore, Grejdana, Macsin arhiereu. † Ceî ce [aû] ajutat : Stançu, Stan, Atănase, Anca, Iova, Anghelina, Dumitru, Catrina, Mihaî, Chirca, Voica. † Ion, Cătrina, Manole, Alecsa, Vasilie, Dumitrașco, Ion, Mariia, Ion ereî, Rada prezviter[a], Chiva, Marica, Manta, Radul, Rada, Costandin... atu, Dumitru, Sanda (?).

5. Cruce din 1845.

6. *Evanghelie* din 7258 (1749-50).

7. *Evanghelie* din 1760.

8. *Liturghiă* din 1813. În legătură, cîteva pagini din *Liturghiile* lucrate de Mihail Popovici Rîmniceanul, probabil cele din 1787 (*Ist. lit. rom. în secolul al XVIII-lea*, II, p. 373). *Ele poartă pe dinsele corecturi de tipografie.*

9. *Acatisteriū* din 1828.

10. Pe o anaforniță :

852.

Acestū discū s'aū făcut spre pomenirea robul D[u]m-nezeū Slug[e]r[e]s[e]i Filip, Safta, 1811.

Era soția cunoscutului Sluger Filip Lenș, asupra căruia v. tabla la vol. X din colecția Hurmuzaki.

11. Pe alta, aceiași inscripție, dar cu adaosul la an al datei de lună : Mart 1».

12. Pe un potir :

853.

Acest potir s'aū făcut spre pomenirea robul [lui Du]m-nez[e]ū Sluge[reasa] Filip, Safta ; 1811, Mart 1.

13. Pe o icoană :

854.

1821, Sept. 15 ; de Mih[a]il.

LXVI. BISERICA SF. DUMITRU.

1. De-asupra ușii de intrare :

855.

Casă și lăcaș aceluî Prea-Înnalt sînt, 45 ani apropie de cînd pe aceste temelii ascult rugăciunile, făgăduelile și legăturile filor mei, cînd atunci mă începuse răposatul episcop Costandie, și mă desăvîrși urmașul său, răposatul episcop Gherasim, după dimisia celui d'intîiū ; iar al mieū prea-iubit fiū, evlaviosul și în fericire răposat epis[cop] Chesarie, iubind podoaba mea și cîntea celuia în numele căruia m'aū rîdicat, m'aū înpodobit din afară, și mai cu deosebire prin năuntru, cu tot ce trebuința aū cerut, și evlavia sa a găsit de cuviință, pentru gloria a toate Ziditoruluî. Și astfel întru toate desăvîrșit încuviințată m'am aflat în anul 1843, Oct[omvrie] 26, și într'acest chip pînă

la anul 1847, Mar[tie] 23, cînd atunci am fost pradă focului împreună cu o mare parte a Capitali. Darî silința, rîvna și evlavia prea-iubitului mieu fiu, episcopul Filotei, m'aŭ adus în această stare ce mă aflu, în zilele prea-înnălțatului Domn Barbu Dimitrie Știrbei și a prea-sfințitului Mitropolit Nifon, la anul 1852, luna — [*lăsat în alb*].

Costandie Filiti, Gherasim Rătescu și Chesarie s'aŭ urmat ca episcopi ai Buzăului.

856. 2. Pe o *Evanghelie* greco-romînă din 1693, în săpătură pe argintul ferecăturii :

Acastă sf[ă]ntă evvanghelie ferecată cu argint iaste făcută și afirosită sf[i]nteî bisearici a sf[ă]ntului marelui m[u]c[e]nicu Dimitri den București, den mahalaoa Bălăceanului, de Radul Athanasievič Log[ofătul] de taină și ctitoru aceștii bisearici ; 1741.

857. 3. Pe un mormînt afară :

De jună încă moartea rodea a mea viață,
Și am văzut părinte, și frate, și consoarte,
Perind cu-a mea nădejde, și suferiiu atîta
Durerea și amarul ce voi numiți viiață :
Am plîns și n'aveam lacrimi ; tu, mamă, nu mai plînge.
Două surori, cenușă, în pace, se răpoasă.

Alexandra Faca, născut[ă] la anul 1805, Septemvrie 1, moartă la 16 Ianuarie 1846.

Poate să fie soția scriitorului Constantin Faca, mort în 1845. Familia era înrudită și cu Ghiculești.

858. 4. Pe același, de cealaltă parte :

În primăvara vieții,
În visul fericirii,
Cînd toate zimbitoare
S'arată unui june,

Eram razim al casei,
 Nădejdea unei mume.
 Securea morții însă
 Trunchiază acest razim,
 Și candela nădejdi
 Înghețul ei o stinse,
 Și lacrimile mumei
 Nu pot s'o mai aprinză.

Dimitrie Castriș, născut la anul 1808, Iulie 12; Decembrie 19 mort la anul 1829.

5. De-a stînga bisericii, afară, e îngropat un dregător rus din vremea ocupației.

LXVII. BISERICA SF. NICOLAE DIN ȘELARÎ.

1. Pe o icoană: 859.

S'aũ făcut cu cheltuiala robul[u]i lui D[u]mn[e]zeu Gheorghe Marco; 1806.

2. La icoana Sf. Ioan: 860.

Gheorghe, Marian, Vasile, Dumitrana; 1809.

3. Pe dosul ușii de intrare în altar: 861.

La leat 1852: Dragomir poliitor.

4. Pe ușa din dreapta: 862.

Măna lui Nicolae polc[ovnic], z[ugrav]; 823, Iulie.

5. Se păstrează *Evanghelii* din 1784 și 1812. 863.

LXVIII. BISERICA SF. NICOLAE DIN JIGNIȚĂ.

1. De-asupra ușii de intrare: 864.

La leat de la Zidire 7220 [1711-2] s'aũ zidit din temelie întru slava veșnicului Dumnezeu acest sf[înt] lăcaș cu hramul sf. ierarh Nicolae, de dumnealui Gheorghe căpitan

de lefecii, cu soția dumnealui Chița Portăreas[a], cu toată cheltueala, (de)spre pomenirea d[e] v[eci] a răposate[î] soți sale Păuna, în zilele d. Costandin Basarab Vv. și Mitropolit Antim, și la anul 1851, în zilele d. B[ar]b[u] Dimitrie Știrbei Vv. și Mitropolit Nifon s'a prenoit prin d. Ma-t[ache] Rădulescu și soția sa Elena și cu ajutor[ul] răp[osatului] Ghiță Chiriac și răp[osatului] Fotie Dimitriu i răp[osatului] Costache Belu și unora: Dinu Ioan, p[o]p[a] Ilie, Stefanide Pant[a]zoi, d. Ioan Mitesc[u], Di[mi]trie Theodor, Costantin P[o]p[a], preot, Nicolae Chirieachi, pr[eot], Vasile Oresc[u], d. Tița, d. er[ița] Zinca Pală, Ioan, Zoe, Eana, preot Hristache, Dimitrie, Costandin, Hagi Todosie.

865. 2. Pe o icoană :

Acastă sf. icoană s'a făcut prin osărdia lui chir Ivancea, starostea i epitropi Petre Gione, Ivan Petcu și cu azutoru a toată opștea corporații cov[a]cilor ; 1851, Ghen. 6.

866. 3. Pe o *Psaltire* din 18— :

[Din ale] răposatului Sărdar[u]lui Bănică Rădulescu, [dată] sfintei biserici ot mah[alaua] Popescu, [de] Iordache Rădulescu biv Vel Slug[a]r, tatăl răp[os]atului; ...1834.

867. 4. La proscomidie, săpat :

Pom[elnicul] jupănesei Dochiți ; titori :...a... Tudori, Ali-xandra, Sanda, Tănasia, Ilinca, Nica, Toma, Dochița, Rizea, Papa, Pană, Negoită, Maria, Aviana, Zanfira, Ilinca, Păuna, Mariia, Vișa, Marica, Gheorghie, Negoită, Ilinca, Negoită, Vilae, Cos[tandin], Gheorghită, Istratie, Iustina, Matei.

Scrisoarea e de pe la 1690.

868. 5. Afară, pe o piatră de mormînt prinsă în zid :

Aiță odihnescu-se oasele răposatului robul lui D[umne]-zeu Dumitrache Becer, coconi dumnealui: Costandin, Ilinca, Stoică, Mihalache, Scarlat; Ap[rilie] 6, l[ea]t 7243 [1735].

Pentru becer, căpetenia bucătarilor și ținătorul Cămării lui Vodă, v, Hurmuzaki, X, p. 534.

6. Pe alta:

869.

Drept ačastă piatră să odihnesc oasele robilor lui D[um]-nezeu părinții lui jupân Ionu: tatăl, Ionu, Stana, Sava, B[ălașa], Catalina, Costandin, Ancuța, Ion, Radu, A[lexan-d]ra, Rada, Leno (?); leat 7240 [1731-2].

7. Pe un mormînt de afară, numele «Serdarului Nicolae Caranzulea», 870. mort în 1857.

8. *Apostolul* din 1756.

LXIX. BISERICA SF. NICOLAE DIN SÎRBÎ.

1. De-asupra ușii de intrare:

871.

Ačastă sf[ăn]tă și d[u]mn[e]zeiască besearică, căriia iaste hramul sf[ă]ntului ierarh și de minuni făcător Nicolae de la Mira Licheia, iaste zidită din temeliin ei și înpodobită cu toate ceale trebuincoase, precum să veade, de dumnealui jupan Vasili Potceanul cupeț și de jupîneasa dumn[ea]lui Sanda și de fiul dumnealor, jupan Ghinea, prin numele Preasfințit[u]lui Mitropolit chir Ioanichie Stavropoleos și și prin puțină ajutor, întru lauda și mărirea lui Dumnezeu celui în Troiță proslăvită și întru veačnica pomenire a dumnealor și a totu neamului dumnealor, isprăvinduse la lun[a] lui Sep. 1, la leatū 7208 (?) [1699].

Ioanichie e și ctitorul bisericii Stavropoleos.

Reparația, din 1861, e pomenită alături, într'o inscripție ridiculă.

2. Pe o icoană de la dreapta altarului:

872.

Această sfântă icoană este făcută de robi lui Dumnezeu Mihaiu, Maria; 1814.

3. Pe alta:

873.

Protop[o]p Thoma, popa Iorga, Tudor pacocnicu (*sic!*) sin Dragomir, Nica sin Călin (?), Dumitru sin Hristea; 1815.

*

874. 4. La proscomidie :

Pomelnicu ctitorilor: Anghel închinat, Dochia, Gheorghe, Casandra, Hristea, Ghena, Gheorghe, Ileana închinata, Ioan, Lucsandra, Dumitru, Ch[i]riaca, Theodor, Ecaterina, Ion închinat, Ștefan, Dragni, Zmaranda, Dimache, Bucura, Opria, Teodora, D[i]mitri... ; 1839.

Ecaterina, Nicolae, Paraschiva, Nicolae, Stana, Mihaï Maria, Marin, Ecaterina, Dimitrie, cu surorile ; Nicolae, Păuna, Gheorghe, Irina, Panait, Zoița, Ivan, Ralò, Lazăr, Maria, Panaiot, Anastasia, Hristea închinat, Petco, Panaiot, Susana, Panaiot, Maria, Matache, Maria, Ioan, Elena, Dimitri, Elena, Costache, Stoian, Ch[i]ra, Gheorghe, Mara, Ioan, Sava, Petre erei, Ștefan erei, Manda. Noevrie în 8, 1839.

Pomelnecul ctitorilor: ПОМЕНИ ГДН. Viî: Costandin, Maria, Martha mon[a]h[ia], Mariia, Ionu, Evpracsia mon[a]h[ia]. Morț : Ghinea, Dragomir, Neculae, Panait, Dinca, Radul, Stancea, Ilinca, Stanca, Hristea, Arsenie v., Catrina, Bălașa, Despa, Gheorghe, Mateiș, Bogoslova mon[a]h[ia], Zmaranda, Șarban, Niculae, cu tot neamul lor ; lt. 1765. Costandin [săpător].

875. 5. Pe o cutie de moaște ale Sf. Haralamb :

† Aastă cutie s'aũ făcut de dumnealor jupân Anastase cotar și de socia dumneal[u]i Zahara, și s'aũ dăruitu numiți bisericii Sărbilor, ce sea prăznoește Sf[ăn]tă Nicolae ; 1800, Dech[em]v[rie] 13.

876. 6. Pe un *Minei* de Rîmnic, pe Septembrie :

La leat 848, Iunie 11, s'aũ făcut revoluții în București, ducîndu-să norodul în Curtea Mării Sale Vodă Bibescu, și deodată ș'aũ dat și dimisiia ; însă în locu-î ocîrmuind locotenență de Domnu : Iliead și Tell, cu Nicolache Golescu. —, dascăl ot mah[a]la[o]a Sărbilor.

Să să știe de când am venit dascăl la biserica Sărbilor. Tabaci, la leat 1815, Apr[ilie], epitropi fiind Anastasie cotar i Nica tabac.

7. Pe un *Triod* din veacul al XVIII-lea :

877.

Sava ot mah[alaua] Sărbilor ; 1775. Popa Toma zugraf, ot mah[alaua] Sărbii ; 1773. Pop[a] Iordache sin Zamfir ; leat 179[]. Gheorghe logofăt ot Sărbî ; 1788, Martie.

E dăruit de «dumnealui domnul Gheorghe cizmar», 1837.

8. Pe un *Mineiū* de Rîmnic, pe luna Decembre :

878.

Popa Ivan Ciocărlan.

La leat 1819, Mart 1, la 6 ceasuri di[n] zi, au intrat Mitropolit Preaosfinția Sa părintele Dionisie..., în politia Bucureștilor, și au scos pă părintele Mitropolitu Nectarie, în zilele Mării Sale Ion Alecsandru Nicolae Șuțul Vo[e]v[o]d. Și am scris eu, cufundatu în păcate, Gheorghie iereî.

V., pentru intrarea Mitropolitului Dionisie Lupu, *Ist. literaturii române în secolul al XVIII-lea*, II, pp. 378-9.

9. Pe o *Pravilă* mare din 1652:

879.

Să s[ă] știe că aastă sfântă și dumnezeiască pravilă iaste a lui Radului snă Vladului Postăvariului ot mah[alaua] Tabacilor, și o am cumpăratu dreptu de la Ion legătoria de cărți, drept tl. 6, și i-am dat post[av] vână, coți 5, câte ban[î] 60: fac tl. 2 pl. [Cine o va fura, să fie afurisit] de Patriarful și de toț Vlădicî și egumenii, și de marele Vasilie velicago [= cel mare], și de toț sf[i]nți: de o va da-o, să fie bl[a]goslovitū de toț. De la Adam până acuma curgerea anilor 7238 [1729 — 30], și, cumpărându-o, ne-am milostivit și o am dat sf[i]nteii bisearič ot mah[alaua] Sărbilor... Și s'au dat de robul lui Dumnezeu Vladul Post[elnicul], Dobra, Radul, Florica. Și am scris eu, jup[ănul] Iordache denū mah[alaua] Sărbilor, în răzmiriță, cându să bătea Nemți cu Turți, și era Nemți în Țara-Rumânească, leat 1791, 1791 [cu cifre], Maiū 1.

10. Să s[ă] știe că am scris eu Tudorache copilul ot mahalaoa Sf[i]nteii 890. Vineri. Să s[ă] știe când am dat pe Gheorghie Țiganul la buc[ă]tărie,

la Sandul bucătarul din Târgoviște, și Toma... la Log[o]f[ă]t[ul] za Vis-terie, și l-am dat Joî, înaintea Sămpietrului, și l-am dat într'un han ca să învețe bucătăria, și l-am dat încălțat, îmbrăcat, și m'am iscalit haič.

881. Tot acolo, o însemnare din anul 1819, de la anul care «mă aflam cu oerit, luaotul banilor». Se pomeneste «dumnealui Pah[a]r[ni]c[ul] Scarlat Cerchezu, fiind isprav[ni]c și tacsildar acestui jud[e]ț Ial[o]-miți.... Aū plooat milostivul Dumnezeu trei săptămăni în l[ea]t 817, Sept[em]v[rie]; din care potop de ploaie, Ial[o]mița să vârsase, și multe bucate s'aū stricat, adecă prin gropi, fiind înneceate, și prin câmpu, fiind prin harii și stog[u]rî... S'aū cutremurat pă-mântul, tot în aceste zile de Domnu, și fost într'acest lt., la Oc[to]mvr[ie], Lunî, la 2 ceasuri din zi... 1817, Noemvr[ie] 13... Chiriac sin Cost[an]din ereū ot Craiova.

Cf. Gr. Ștefănescu, în *An. Ac. Rom.* XXIV.

11. Se mai păstrează și un *Mărgăritar* din 1707.

882. 12. Afară, cruci vechi; pe una:

Ion, Parașchiva, Ileana; 1840.

LXX. BISERICA ȘTAICU.

1. Biserica e de construcție brîncovenească, avînd și turnulețul adaus la stînga fațadei. Lipsește inscripția.

883. 2. Pe o bucată de piatră ruptă, de prin 1650 :

....Vasile, Davidă....

3. Mormînt al unui Marinču H.

884. 4. Pe piatra vechii proscomidii (biserica e stupid reparată):

Pome[l]necul ctitorilor: помени гдн. Viî: Costandin, Maria, Martha mon[ahia], Maria, Ioan, er[omonah] Paisiia mon[ah]. Morți: Ghinia, Va[sile]... aiuda, Vasilache, Stancia, Dragomir v., [Bog]oslova, Despa, Necolae, Panaită, Ilinca v..., ba..., Ecaterina m[onahia], Bălașa, Radul.... ie v., Mar..., Simnicoră v., Mic....

LXXI. BISERICA ALBĂ (DE PESTE DÎMBOVIȚA).

1. De-asupra ușii de intrare :

885.

Această sfântă și dumnezească biserică cu hramul Sfîntului era[r]h Nicolae, nu se știe de cine a fost zidită întîi, și, cu toate cercetările și voințele ce s'aũ întrebuințatũ într'ačasta, nu s'aũ găsit nici măcar însemnare cît de mică. Însă, după tradițiile unora, să zice că ar fi fost a doa biserică după a Sfîntului Atanasie, Bucur ce să zice; apoi acuma, fiindcă atîta de rău să ruinase, încît nu să mai putea repara, s'aũ sfătuit și s'aũ unit mulți mahalagiũ a o dărâma de tot și a o zidi din temelie. Care s'aũ și început la anul 1855, Fevruarie. Iar, între acești mahalagiũ iubitori de Dumnezeũ, care aũ contribuit la ridicarea acestui sfînt lăcaș, aũ covîrșit cu rîvna și cu fapta dumnalor, adică: jupîn Gheorghe Ioan Franzelaru și domnu Serdar Costache Costandinescu i Nicolae Costandin Franzelaru, și frații Iancu și Costache Stoianovici; aũ mai ajutat și alte multe persoane streine evlavioase. Și așa s'aũ înfrumusețat după cum să vede. Tot de o dată, cu această ocazie, pã lângă hramu Sfîntului era[r]h Nicolae s'aũ mai adăogat încă alte doo hramuri, a Sfîntului Mucenic Gheorghe și Sfîntilor 40 de Mucenici. Și astfel aũ luat stîrșit aiaștã sfîntă biserică, și s'aũ sfînțit la anul 1857, Septemvrie 28, în zilele Caimacanului Domn Alecsandru Ghica al Țării-Rumînești și în arhipăstor[ia] Dom[nului] Nifon, Mitropolit al Ungrovlahia; 1857, Septevrie 18.

2. Pe ușile de fier diu afară :

886.

Frații Iancu și Costache Stoianovici; 1857, Septem. 8.

3. Pe o icoană :

887.

Această sf. icoană este a corpului pietrarilor; 1859, Apr. 4.

888. 4. Pe alta :

Sanda, Theodor, Maria, Cleopatra, Catrina, Elenca; 1828, Dechemvrie 25.

5. Pe un *Octoih* din veacul al XVIII-lea, se spune că e dăruit de Dincă Greceanu, în Novembre 1838.

889. 6. Pe un *Mineii* de Buda :

Aceste Minèa sânt cumpărate drept tl. 150 de sfânta Mitropolii, în zilele preaosfințitului Mitropolit Dosothie, prin osteneala lui Hag[i] Ioan, și cu ajutor și după la alți pravoslavnici creștin[i], cum și alte lucruri multe : s'aũ înfrumusețat biserica cu candelă de argint, cu odăjdi, cum să vede. Și mă rogu preoților ce vor fi după vremuri, să mă pomenească la sfântul jărtvelnec. Hagi Ioan Stan. Popa Mirescu.

Aceste Minee sînt cumpărate în zilele Mării Sale Ioan Grigorie Costandin Alecsandru Ipsilant Voevod (!!), drept tale[ri] 105, adic[ă] o sută cinzeci (*sic*).

Și am scris eũ Tănase Log[o]f[ăt] la leat 1827, Octomvrie 4.

7. Se mai păstrează două *Evanghelii* de Buda din 1812 și un *Ceaslov* de Brașov, din 1835.

LXXII. BISERICA SF. ILIE DIN CALEA RAHOVEI.

890. 1. De-asupra ușii de intrare :

Pe locul acești sfintei biserici fiind fost mai dinainte zidită din temelie, de sînt peste ani nouăzeci, de răposatul monah Isaia Novăceanu i soru-sa Sanda, cu Athanasie, soțul său, avînd hramul Sfîntului proroc Ilie Thesviteanu; care biserică mai în urmă, din pricina cutremurului întîmplat la leatũ 1802, Octo[m]v[rie], stricându-se foarte rău, cu mare frică să aduna pravoslavnici creștin[i] spre rugăciune. Dar, în anul 1828, răposatu intru fericire Dvornicu Fotache Știrbea, din rîvnă creștinească îndemnatũ fiind,

prin scris[ă] diata sa au lăsat[ă] să se zidească o biserică din temelie întru slava Sfintei Troiți, orînduind spre săvîrșirea acești dorinți a sa și epitropi: pă iubitorul de Dumnezeu părintele Neofit[ă], episcopu Rîmniculu[ă], și pă dumnealu Banul Gheorghe Filipescu, prin a cărora osîrdie s'a[ă] făcut[ă] din nou acest[ă] sfînt[ă] lăcaș, înfrumusețîndu-să precum să vede, spre večnica pomenire de mai sus numitulu blagocestiv răposat boer, ce să află îngropat[ă] aici în lăuntru, împreună cu soțîia sa, cocoana Ralița Ghica, i fii lor, puindu-se de acumu înainte hramul Sfintei Troiți și cel de mai nainte praznic al Sfîntulu prooroc Ilie, ca un al doilea hram[ă] al acestu[ă] sfînt[ă] lăcaș, luînd săvîrșire acumu, în zilele prea-luminatulu Domn[ă] și oblăduitor a toate Țării-Romînești Alecsandru Dimitrie Ghica Voevod, în anul de la Mîntuitorul Nostru Is. Hr. 1838, Avgust 15.

Fotachi Știrbei[ă] era din ramura Drăgăneștilor. În tulburările de la 1821, acest «om pașnic» nu părăsi țara. Grigore-Vodă Ghica-l făcu Vornic al patrulea în Novembre 1822. Rudă a Ghiculeștilor, el înaintă așa de răpede, încît în Februar 1824 era Mare-Logofăt de Țara-de-jos. În Mai[ă] 1825, el părăsia însă această dregătorie. V. Hurmuzaki, X, la numele său. Pare să fie feciorul lui Badea Știrbei (*Gen. Cantacuzinilor*, p. 132). Pentru Banul Iordachi Filipescu, v. *Cronica lui Constantin Căpitănu*, în Prefață, p. xxxvi.

2. Pe un mormînt:

891.

Subt aceste pietre odihnesc oasele reposaatulu[ă] întru fericire Marelui-Vornic Fotache Știrbei[ă] și a soțîi dumsale Vărnicesi Raliți, născută Ghica; 1837.

3. Pe altul:

892.

Supt ačastă piatră odihnescu-să oasele răposăților robii lui D[u]mnezeu bi[v] Vel Vistir Stoica Urlățeanu i soțîia d[u]mnealu[ă] Sanda, d[u]mnealu[ă] Cluceru Costandin i Lucsanda, cu neamu lor; 1837, Avgustu 9.

893. 4. Pe chivot :

Acest chivot s'aŭ făcut de Vist. Stoica Urlățeanu; lt. 1814, Iule 20.

894. 5. Pe potir :

Grigore, Anastasiea, cu fi lor; 1837, Ghena[rie] 1.

895. 6. Pe niște iconițe, puse în locul proscomidiei :

Pomelnicul răposatului Dvornic Fotache Știrbeiŭ, titorul acestiŭ sfin[te] biserici. Vî: Neofit arhiereŭ, Gheorghe, Ecaterina, cu fiŭ lor. Morți: Badea, Alecsandra, Fotache, Ralŭ, Ioan, Costandin, Nicolae, Dumitru, Ioan, Gheorghe, cu neamul lor.

Deci între morți se află tatăl și mama lui Fotache Știrbeiŭ-Drăgănescu, ctitorul, fratele său, Ioniță (Hurmuzaki, X, p. 689) și alții, pe cari nu-i cunoaștem de aiurea.

896. 7. Afară, la dreapta bisericii :

Prea-iubitului mieŭ soț, Marele-Clucer Scarlat Urlățeanu, de rit (*sic!*) creștin, de șaizeci de ani, bărbat (!), de nașiea sa (!) Rumîn, vechiŭ slujbaș acestui Stat, procuror Înnaltei Curți, cînd aici l-am așezat, Efrosina și ai mieŭ fiŭ, pentru că a meritat (!), acest monument spre cinste cu respectŭ i-am înălțat; 1851, Iulie 11.

LXXIII. BISERICA IANCU-VECHIŬ.

1. Cruce dată de «Nicolă Rotaru, cu soția luŭi Velică ; 1847.

2. Icoane de «Fedor Rusŭ», 1860—1.

3. Potir de argint din 1847.

4. Pe un *Antolologhiu* din 1776, însemnare de la «popa Vasilie zugr[av]»; 19 Februar 1798.

5. *Liturghie* din 1680.

6. *Liturghie* din 1780.

7. Pe un *Penticostariu* din 7276 (1767—8):

897.

Acest Penticostar este al bisericii noastre de aici, den curte caselor noastre den București, datu de dumnealui Dumitrașco Rac[o]viț[ă] Vel Vor[nic], care [l-a] dat la hramul Sf.] Costandin și Elena, cu care împreună este hramul sfîntului mucenic Dimitrie, izvorîtorul de mir; 1768.

Dumitrașco Racoviță a fost sfetnic de căpetenie pe lingă vărul său Constantin-Vodă (v. *Geneal. Cantacuzinilor*, p. 133).

8. Pe o *Evangelie* din 1697:

898.

Această sf[ă]ntă și d[umne]zeiască Evanghelie iaste cum-părată de Sfinția Sa părintele popa Ivan, ctitorul sfintei biserici mah[alaua] Iancului din București, dându-se și ačasta cu alte odoară ale biserici. Eă, robul lui D[umne]zeu pop[a] Ivan ot Silivestru; leat 1792.

Deci biserica a fost făcută de Dumitrașco Racoviță cel d'iatăiū, tatăl celui de la 1768, și prefăcută de acest preot de la Silivestru (v. p. 303) prin 1790.

LXXIV. BISERICA SF. NICOLAE TABACUL.

Pomelnic din 1864.

LXXV. BISERICA AMZEI.

1. Pe un potir:

899.

Acest dumnezeescu potiru este făcut de robul lui Dum-nezeu Nicolae Dărăscu biv polcovnicu; 1805, Ghen. 5.

2. Pe legătura *Evangeliei*:

900.

1809; Ghen. 18.

Cf., pentru Dărăști, mai sus, p. 294, cap. xxx.

LXXVI. BISERICA ALBĂ (DIN CALEA VICTORIEI).

901. 1. De-asupra ușii de intrare:

Această sf[ă]ntă și d[u]mnezeiască besearică fiind foarte veche, zidită de on (?) preotu popa Neagul Dărvaș i jupăneasa Rada i jupăneasa Vișa, carea, din pricina a multor cutremuri ce după vremi s'aũ întâmplat, s'aũ și surpat, — acum dar, din d[u]mnezeiască rîvnă luminat fiind d[u]mnealui Marele-Clucer Nicolae Trăsnea, dinpreună cu soția dumisale Mariia, o aũ rîdicat și o aũ înălțat din temeliia ei, precum se veade; la a căriia prezidire, pre lângă hramul sf[ă]ntulu și de minuni făcător ierarh Nicolae, ce să prăznuește, a să prăznui și hramul sf[ă]ntu i slăvitulu și marelui proroc Ilie Thesviteanul, luînd săvîrșire la anii de la Zidirea Lumii leat 7335, iar de la Nașterea D[o]mnulu Nostru Is. Hs. 1827, luna lui Noemvrie.

Trăsnea a fost favoritul lui Grigore-Vodă Ghica de la 1822, supt care ajunsse pe rînd Căminar și Mare-Clucer (1824). V. Hurmuzaki, X, p. 664, la numele stîlcit de «Dresna».

902. 2. Pe o icoană:

Prin cheltuiala reposatului Marelui-Dvornic Scarlat Gre-diștianu, savărșindu însă prin stăruirea filor săi: Marelui-Cluș[er] Ioan Grădiș[teanu] și Grigor[e] Grădiș[teanu], la anul Măntuirei 1841, Martie, spre pomenirea răposaiților și spre a fi întru ajutor niamurilor.

Cf., pentru Scarlat Grădișteanu, *ibid.*, p. 669. Pentru el și ceilalți Grădișteni din vremea sa, v. mai sus, no. 541.

903. 3 Pe legătura *Evangeliei*:

Acastă sîn[tă] Ivanghelie s'aũ făcut de corporația co-jocari subcirii, i cu agiutorul Preasfinția Sale părintele răposatul episcopul Galaction; 1838, Noem[vrie] 14.

Galaction a fost episcop de Rîmnic. V. *Ist. lit. rom. în secolul al XVIII-lea*, II, pp. 378—9.

12. Pe un potir : 904.

Acest potir s'aŭ făcut spre pomenirea robul [lui Du]mnez[e]ŭ Sluge[reasa] Filip, Safta; 1811, Mart 1.

E vorba de soŭia vestitului Filip Lenş.

13. Pe o icoană : 905.

1821, Sept. 15; de Mih[a]il.

LXXVII. BISERICA SF. NICOLAE DIN TIRCHILEŞŢI.

1. Pe o icoană îmbrăcată cu argint, data de 1849.

2. *Evangelhie* din 7258 (1749—50).

3. *Mineie* din Buda.

4. Pe o icoană : 906.

Acastă sfântă şi d[u]mnezească icoană s'aŭ înbrăcat în argintŭ de robul lui D[u]mnezeŭ Bratie măcelar, Ene şalvaragiŭ, Necolae pielar, cu tovar[ă]şi săi: Iona, Moise măcelar, Sima cărcimar, Stan, prin silinŭa preotului Ştefan şi a lui moşu Ilie.

Pe la 1850—60.

LXXVIII. BISERICA CĂRĂMIDARIŢ-DE-JOS.

1. Pe o icoană : 907.

Acastă sfîntă icoană s'aŭ făcut prin ajutor[ul] de obşte al pravoslavnicilor hristiani şi prin silinŭa dumnealor preotul Nicolae ot Oltenŭ, etc.; 1857. Nicolae zograv ot mahalao Oltenŭ.

2. Pe alta : 908.

1813; Oc[tomvrie] 3.

3. Pe alta, numele lui «chir Ioan pantofar» și data de 1842.

4. *Cazanie* din 1792.

5. Pe un *Octoih* de Buda, însemnare de la popa Tudor de la Căramidarii-de-jos.

6. *Mineie* de Buda.

909. 7. Pe un *Penticostariu* din 1751 (1742—3):

Costandin Năst[u]rel Fierăscul i Ancuța au dat acest Penticostar [la sfânta] biserică dă Căramidari, ce să prăznuiască hramul marilor mucenici Dimitrie izvorătoriu dă mir și Sfântul Ghieorghe făc[ă]toriul de minun[i], ca cești sfinți să facă minune și cu dănșai să-î miluiască cu cerere și dorire inimilor lor să o îplinească, facându minun[i] și cu alț păc[ă]toș creștin[i]. Și, dă ar îndrăzni cinevaș să o iă, să aib[ă] parte de [blestemul] celor 318 sfinți părinți; fiindu preot popa Grigorie, și trepădător la mutaria, când s'au mutat acast[ă] sfânt[ă] și dumnezeiască bisaric[ă], și titor cu ajutoriū ce s'au putut; lt. 7253 [1744—5].

Pentru Constantin Năsturel, v. mai sus, No. 593.

8. *Triod* din 1761.

910. 9. Pe un *Mineiū* de Buda, al lunii Septembrie:

La leat 1830, Iulie 27, m'am făcut preot, eū popa Petre, și m'am făcut la beserica Svântului Neccolae din Țigănie, de la Metropolia de fale, și era cându m'am săvârșit preot sobor doisprezece preoți, afară din arhiereū și din diaconī, și era și varumī, Costa[n]de Briceagu, că[n]tărețu....

10. *Mineiū* de Neamț al aceleiași luni.

11. Pe un *Strastnic* din veacul al XVIII-lea se pomenește zăpada ce a căzut la Paști în 1833.

LXXIX. BISERICA FLĂMÎNDA.

1. Inscricția nouă, cu litere latine, pomeneste ca întâiu ctitor al acestui schituleț de lemn în legătură cu Mitropolia pe un Dimitrie; la 1782 se începe biserica de zid, de Marele-Vornic Istrati și de Constantin Crețulescu; la 1800 se mîntuie de breasla croitorilor; la 1869 se face reparația, care a lăsat însă toate liniile, deosebit de elegante, ale vechii clădiri.

2. Pe o icoană de pe catepeteazmă, la dreapta: 911.

S'aũ înpodobit ačasta sf[ăn]tă iconă cu înbrăcarea în argint de robii lui D[u]mnezeũ brasla croitorilor, în zilele Mării Sale Grigorie Ghica Voevod; în leat 1825, Av[gus]t 20.

3. Pe alta, tot pe catepeteazmă (a Maicei Domnului), inscripție slavonă din 1812 și însemnare că s'a suflat cu aur argintul la 1858, cu cheltuiala unei «Zmāranda Gheorghiasca».

4. Cruce din 1859, de la preotul Nicolae.

5. Pe chivot: 912.

Acestũ chivot s'aũ făcut în zilele starostiĩ Stefan, Mariaea, cu epitropi Ivancea, Eanachi, Teodor, Iurdache, Ivan, Pandlele, cu usărdea; 1849, Diche. 20. Ceri, Nicola, Mariea.

6. Pe potir: 913.

Τοῦτο ἅγιον ποτήρι τὸ ἐχάρισε Βισπηάρις Κοστανδίν[ος] μὲ τὴν σινοδιᾶ. 1786, Σεπτέμβριε 1.

Adecă:

Acest sfînt potir l-a dăruit Vistierul Constantin cu ajutorul lui; 1786, Septembre 1.

7. Pe un *Mineiũ* de Buda se înseamnă că întreaga serie s'a cumpărat și legat cu 401 lei, la 1832, supt «jupăn Stoian staroste de croitori și jup[ăn] Marin Croitorul, epitrop». 914.

8. Pe un mormînt, afară: 915.

Ačastă sfântă cruce s'aũ rădicat de Ivan sin Sebe Popovanu, cu soția, Neculina [și alte nume]; 1845.

9. Lîngă acesta, alt mormînt, cu vulturul muntean și o inscripție ștearsă, de oameni de rînd.

LXXX. BISERICA STAVROPOLEOS.

916. De-asupra ușii de intrare:

† Aăastă sfântă și dumnezeiască bisearică s'aă zidit din temelie întru slava lui Dumnezeu și întru cinstea și pomenirea marilor celor întru chip de foc și stăpănitori a ceatelor, Mihail și Gavril, întru a doa Domnie a prea-în-nălțatului și prea-înțeleptului stăpăn Domn Domnului (*sic*) Ioan Nicolae Alexandru Voevod a toată Ugro-Vlahia, vlădică[n]d preasfințitul Mitropolit chir Daniil, cu toată cheltuiala prea-cuviosului întru ieromonahî și arhimandrit chir Ioanichie den eparhia Pogonianiî, den satul ot Osta-nița, în anul de la Spăsenia Lumiî 1724,—30.

Comunicată de d. Al. Lăpădatu.

LXXXI. BISERICA DIN FUNDENIÎ-GHERASI.

917. 1. De-asupra ușii de intrare:

Aăastă svântă și dumnezeiască biserică căriea hramul să prăznuește a svăniu marelui Efthimie, den temelia ei este făcută și înfrumusețată de Mihaî Cantacuzino V[e]l Spăt[ar], întru slava și lauda a tot ziditorului Dumnezăă, în buna pomenire părinților, moșilor și a stremoșilor săi, și întru a lui večnică pomenire; și s'aă săvărșit la anul de la Zidire Lumi 7207 și de la Sp[ă]s[e]nie ei 1699, m[esi]ța Mai 1.

Mihaî Cantacuzino Spătarul e fratele lui Șerban-Vodă. El a clădit această biserică, împreună cu ginerele său Dumitrașco Racovița Hat-manul, fratele lui Mihaî-Vodă.

2. Pe d'innuntru:

918.

Acest sfânt și d[u]mnezeesc lăcaș s'aũ făcut din temelie de robii lui Dumnezeu Mihaï Cantacuzino și Dumitrașcu Racoviță la leat 1699, iar acum la anul 1860 s'aũ reparat dă Doamna Maria Ghica, spre pomenirea ieï; Avgust 4.

3. Chipurile ctitorilor:

919.

Dumitrașco Racoviță și soția sa [Ilinca], Constantin-Vodă Mavrocor-dat și Doamna lui, Ecaterina.

LXXXII. PE O CRUCE DIN STR. CĂSĂRMÎ.

Cu vrerea Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh rădica-tuse-aũ această cinstită cruce întru cinstea sfinților ma-rilor Împăraț Costantin și Eleni, în zilele prea-înnălțatului Domnului nostru Io Costantin Nicolae Vo[evo]d, cu cheltu-iala preasfințitului Mitropolită a toată Ungrovlahia chiriu chir Neofit, pentru că drept acestă loc aũ fost mai nainte Puțul Calicilor, dup[ă] cum scrie hrisoavele Mitr[opoliei], și, de vreme astupându-să și împresurându-se moșia sf[i]nteï Mit[ropoliï], și acum, cu blestem și cu mărturii bune aflându-se, s'aũ rădicat altă cinstită cruce cu hotărârea boiarilor celor ce aũ fost rânduiți de Domnie în locul aceluï puțu, cum arată cartea domnească,— să nu mai fie de acum înnainte înpresurare acestei moșii a sf[i]nteï Mi-tropoliï; m[e]s[i]ța Sep. 1, leat 7250 [1741].

Adause.

I. LA RADU-VODĂ.

Pe o candelă, de-asupra mormintului ctitorului.

920.

Κωνσταντῖνος Πουλέριου, Μέγας-Κωμῆσος 1734, 'Α[υ]χ[ού]στον 22.

Cred că e același cu Constantin Cioranu Vel Comisul din Octombrie 1735. V. Al. G. Galeșescu, *Efortia spitalelor civile*, București, 1900, p. 174.

II. LA BISERICA COLȚEI.

921. 1. Pe o piatră afară, în zid :

Drept acest loc odihnesc oasele robului lui D[umne]zeu Iorga, bivu întâi eclisiarh aceștii sf[i]nte biserici, și a soției lui, Mariei, și mumei lui, Neaga; Iunie 21, lt. 7241 [1733].

922. 2. Tot acolo :

Drept acest loc odihnesc oasele robului lui D[umne]zeu Gheorghie ierei și v[e]l eclisiarh și... d..., 7280 [1771-2]; și soția sa, și copii lor, Maria și Icaterina, Despa; Sep-t[emvrie] 1, 7283 [1775].

VII.

ORAȘUL BUZĂŢ.

I. BISERICA PĂRĂSITĂ.

1. De-asupra ușii de intrare :

923.

Sfânt[a] și dumnezeiască biserică ačasta, a căria iaste hramul Duminica Tuturor Sfinților, care biserică din dumnezeiasca răvnă s'a făcutu din temelie cu toată cheltuiala și osărdia de dumnealui Mihaî Mucul biv Vel Medelnicer și de cocoana Mariia Medelnicereasa, soția dum., care biserică acum deocamdată s'aũ înzestratu cu doă roate de moară și cu o moșie, ce sântu cumpărate de dum., și numindu-o șchit, ș'aũ închinatu la șchit de la Poiana-Măru-lui, unde sihastru lăcuescu(escu), ca să fie întru pomenirea sufletilor dumnealor, neamurilor dumnealor ; și această sfântă biserică s'aũ început la leat 1780, Apr[ilie], în zilele prea-luminatului Domnu Io Alexandru Ion Ipsil[anti] V[oe]-v[o]d, și episcop Buz[ăului] chirio Cozma, fiind stareț Matheiũ erm[o]n[a]h Ursul.

† Pomelnic : Costandin Mav[rocordat] V[oe]v[o]d, Mihaiũ, Despina, Ștefan, Sanda, Mănăilă, Maria, Costandin, Alexandru, Raanul (?), Ion..., Ion, Mihaiũ, Ilinca, Calin... st... Ilinca.

(Sus :)

....4 vleat 7288 [1780].

Ctitorul pare să fi fost Medelnicerul lui Constantin Mavrocordat, pe care pentru aceia l-a pus în fruntea pomelnicului.

*

924. 2. În lăuntru :

Avram lăc[ătuș] A. R. F. (*cu litere latine*).

925. 3. Pe un mormînt :

O cititorule, dacă întrebî cine sînt eū, am fost biv Vel Logofăt Dimitrie Hrisoscoleū Buzăianu, ce acum odihnesc supt această pîiatră, în biseric[a] noastră Gărlași, cu neamul și părinții miei, așteptând judecata cea mai de apoi. Am venit, 56 de ani am trăitu; am văzutu, am plecatu: nă-lucu (*sic*) toate me-aū părutu. Ci, de citește și înțelege, vino-ți în simțire, abate-te de la rău și fă bine, că mîne vei fi asemenea ca și mine; îngropat la leat 1844, Aprilie.

II. BISERICA BANULUI.

926. 1. De-asupra ușiî de intrare :

Sf[ă]ntă și dumnezeiască biserica ačasta a căriia hram Bună Vestirea Născătoareî de Dumnezeū să prăznuește, neștiindu-se de cine a fost zidită întei, și fărămăndu-se, dumneaî Andriana, carea aū fost jupăneasă dumnealui Șarban Cantacuzino Vel Vor[ni]c, după moartea dumnealui, îndemnăndu-se din dumnezeiasca răvnă, aū zidit din temelie și aū înfrumusețat-o cu zugrăveală pe din lăuntru în zilel[e] răposatului Domn Io Costandin Voevod; după aceaia, din voia lui Dumnezeū căsătorindu-se după dumnealui jupan Stamat[i], Marele-Postealnic, cu dumnealui dinpreună, cu tample, cu odăjdii și cu alte odoară o aū înpodobitū, cu chiliî pen prejur o aū întemeiat-o, și cu alte dobitoace și venituri o aū înzestratū, ajutorind-o și cu hrisov și cu mile domnești, acum în zilel[e] prea-înnălțatului și prè-înțeleptului Domn Io Nicolae Alixandru Voevod, și aū închinat-o la sfînta mănastire ce să chiamă Dușca, unde să prăznuiască bl[a]goveașteni, spre veačnica

pomenirea dumnealor și a părinților, fiind cursul anilor de la H[risto]s 1722 și de la Adam 7230.

Șerban, fiul lui Drăghici Cantacuzino, a fost mult timp călăuzul politiceii vărului său Constantin-Vodă Brîncoveanu. El muri în August 1709 (*Ist. lit. rom. în sec. al XVIII-lea*, I, p. 358, nota 1). Andriana era a doua soție a lui Șerban, fica «Fălcoianului» (*Gen. Cantacuzinilor*, p. 110).

2. Pe o *Evanghelie* :

927.

Aastă sfântă evanghelie iaste făcută de roaba lui Dumnezeu Adriiana, jupâneasa lui Șarban Can[tacuzino] Vor[nicul]; 1716 [în cifre arabe].

III. BISERICA SFINȚII APOSTOLI.

De-asupra ușii de intrare :

928.

În numele pria-puternicului Dumnezeu, celui în trei fețe slăvit, și intru cinstia mai marilor Voevoz Mihail și Gavriil, s'a zidit din temelie această sfântă beserică cei veichi în vremea oblăduiri vremelnicește armii rusești și cu blagoslovenie preosfințitului episcop al Buzăului ch[irio] chir Chesarie, la anul 1833, Mai întâi, și s'aŭ săvîrșit la același an, Noenvrie în 8, prin rîvna și cheltuiala a toată orășănasca obște a bine-credincioșilor cristieanî.

Alte două șiruri adause sînt închise vederii.

IV. EPISCOPIA.

1. De-asupra ușii de intrare :

929.

Aastă sfântă și d[u]mnezeiască beserică s'aŭ zidit din temelie de răposatul întru fericire Maftheiŭ Basarab V[oe]-v[o]d, la l[ea]t 1649, după ce mai întiiu aŭ dăramat din temelie pre cea veche, făcută de strămoșii săi, arsă și stricată de năvălirile varvaricești, începător acestui Scaun fiind chir Serafim episc[op]. La l[ea]t 1740, fer.citul episc[op]

chir Methodie așăzîndu-să într'acest Scaun și găsindu-să stricată de cutremure și părăginită, de opște s'aū apucat mai întăiū de i-aū dărămat turlele, fiind slăbite, aū zidit altile, apoi aū înpodobit-o, atît pă din lăuntru, căt și pă din afară. Iar la lt. 1832, iubitorul de D[u]mnezeū epis-c[o]p chir Chesarie, văzîndu-i iarăș toate turlile slăbite de cutremure și despodobită de toată frumusețea ce s'ar fi cuvenit să aibă o acest fel de sf[ă]ntă episcopie, încă și prădată de toate lucrurile sale cele mișcătoare, din vremea răzvrătirii din l. 1821, s'aū apucat cu răvnă și grea cheltuială d'aū dărămat întăiū turlile, pre cei doi stălpi din beserică și pre toate ferestrele, de-aū făcut cu meșteșug arhitectoresc, apoi, destencuindu-să, atît în lăuntru, căt și pă din afară, aū înpodobit-o în lăuntru cu iscusită zugrăveală, cu tîmplă și cu alte săpători poleite, iar p'afară cu foarte frumoasă arhitectură, asemenea înfrumusețîndu-să tot atuncea și clopotnița, și așa cu multă dragoste și libov aū înnoit toate pînă la cel mai mic lucru, spre veonica sa pomenire, și s'aū isprăvit tot lucrul acesta în zilele Domnului Alexandru Dimitrie Ghica Vv., la l[ea]t 1834, Deche[m]v[rie] 30, și s'aū sfințit cu multă țărîmonie besericească.

930. 2. Pe o piatră de mormînt, numele Maria Horbațchi, născută Hrisoscoleū (născută în 1818, căsătorită cu colonelul Anton Horbațchi la 5 Maiū 1835, moartă la 5 Iunie 1849).

Pentru Hrisoscoleiū din Buzăū, v. mai sus, no. 925. Iar, pentru Horbațchi, tabla la *Correspondența lui Știrbeș-Vodă*. Pentru Hrisoscoleiū din București, p. 298 (Sf. Ilie din Gorgan).

3. Pe o piatră de mormînt, afară, pomenirea Păhărnicesei Elenca Hrisoscoleū, moartă la 1855, în vrîstă de 56 de ani.

931. 4. Pe alta :

Mă întrebî, o cetitorule, cine sînt eu : Sînt maica episcopului de Buzăū Chesarie ; zac supt această rece piatră, așteptînd judecata cea mai de apoi. O vai, vai ! 73 ani

amă trăit: am venit, am văzut; am plecat; nălcă toate mi s'aū părut. Și tu dar citește și înțelege ceia ce citești; vino-ț în simțire și, abătîndu-te de la rău, fă binele, căc și tu mîine saū poimîine vei fi asemenea ca și mine; 1839, Aprilie 1.

Această inscripție a servit de model celei de la no. 883.

5. Pe un mic monument:

932.

Oprește-ți, trecătorule, pasul în respect lîngă pačnicul lăcaș al colosalii umbre; sacru e mormîntul; aici ierarhul Chesarie trupul își odihnește de multele în puțin timp jărtfirî spre gloria Domnului, patrii și eternii sale memorii; născ[ut] 1784, episc[op] 1825, răpos[at] 1846, Noemv[rie] 30.

Episcopul Gherasim Rătescu de Buzău se retrase la mănăstire în 1824 încă. În April 1826 fu ales Chesarie, până atunci vătav al Mitropoliei. V. Hurmuzaki, X, p. 348, no. cccxiii. Pentru planul de a se face alt monument, v. lucrarea mea *Viața și Domnia lui Barbu Dimitrie Știrbeș*, II, p. 99.

6. Mai departe :

933.

Aici repausă remășițele mortale ale prè-sănțitului episcop Buzeū Dionisie Romano, care în viață a fost zelos luptător pentru desvoltarea intelectuală a junimei pe bazele religiei ortodoxe, fost profesore la Buzeū de la 1832 pînă la 1842, când a fost chiebat director și profesor la seminarul Bucurescî, unde a stat pîna la 1848. D'aci pînă la încetarea din viață a fost egumen la Sadova, starețu monastirei Nemțu, episcop la Huși, în fine la Buzeū, unde și muri, exprimând următoarea rugăciunea: «Dómnne, nu pedepsi România pentru păcatele filor ei». Născut în Transilvania la 1806, repausat pe Scaunul episcopal Buzeu la 1873.

În memoriul mieu al doilea despre «Viața și Domnia lui Barbu Știrbei», în «An. Ac. Române» pe 1905 se dau știri asupra activității de scriitor al lui Dionisie Romanò. Biblioteca lui se află acum la Academia Română.

934. 7. Tot acolo :

În memoria episcopului Filoteiū, ce a servit sf. episcopii Buzeu 35 ani, ca arhidiacon, econom și episcop; reposat la 16 August 1860, s'a rădăcat acest monument din fond public, prin episcopul Buzeului Dionisie, spre pomenire eternă; 1871.

Pentru alegerea lui Filoteiū ca episcop, *Correspondența lui Știrbei-Vodă*, Vol. I.

V. BISERICA NEGUSTORI.

935. De-asupra ușii de intrare :

Biserică, casă a celui Prea-Înnalt, 201 ani am priimit în sinul [mieu] rugăciunile și plîngerile și făgăduințele fiilor mei. Cîți [= căci] mă zidise evlaviosul meu fiu Badea Obredi în zilele prințului Matei Basarab: curgerea timpului aducîndu-mă [în dărăpănare, am fost înnoită prin ostenele] iubitului meu fiu, răposatul în fericire Medelnicerul Nicolae Caloian: a jertfi[t] 32.000 piastri pentru [zidire. Anul 1850].

VIII.

ORAȘUL PLOIEȘTI.

I. BISERICA DOMNEASCĂ.

1. De-asupra ușii de intrare :

936.

† Cu vrearea Tatului și cu ajutoriu Fiiului și cu îndemnarea D[u]hului Sf[ă]ntu iaste zidită ačastă sf[ă]ntă și dumnezeiască bisearică den temelie de Io Mateiū Basarab-Vodă, iară acuma cu îndemnarea D[u]hului Sf[ă]nt s'a îndemnatu de o 'ū zugrăvită precum să veade innuntru și p[er]ă dinnafar[ă] de robul lui Dumnezeu jupan Avraam Brașoveanu i p[er]nița ego Ilinca, întru hramul sfinților Apostoli Petru i Pavel, în zilele prè-luminatului Domnului nostru Io Mihaiū Racoviță Voivod i Mitropolit Neofit; Iun. 3, 7250 [1742].

2. Pomelnicul cuprinde aceste nume: Alexandru Voevod (Ghica? Ipsilanti?), Avram, Vilara, Ioan.

3. Clopotul e de la Samoil ieroshimonahul.

4. Pe o cruce :

937.

S'aū făcut ačastă sfântă cruce la biserica domniasca cu hramul Sf. Apostol[i], în orașul Ploești, 1835, Iulie 10 z[i]le: ju[pan] Hriste; în zilile domnelor fiind titor biserič[i] B[o]gorodița.

5. Pe o icoană din dreapta :

938.

Διὰ συνδρομῆς τοῦ τιμιωτάτου κυρίου Μιχαήλ, ἐξόδω, δὲ εὐσεβῶν
τινῶν χριστιανῶν, ὧν τὰ ὀνόματα καταγράψῃ Κυριος ἐν εἰς λαφ ζοῆς, ἐν
τῷ αὐτῷ, Μαίψ κβ'. Παπὰ Νικολάου τοῦ 'Α... [rupt].

Adecă:

Cu ajutorul prea-cinstitului dumisale Mihail, și cu cheltuiala unor cucernici creștini, ale căror nume se vor scrie în cartea vieții; în anul 1813, Maiu 22. Popa Nicolae....

II. SF. NICOLAE CEL VECHIŪ.

939. 1. De-asupra ușii de intrare:

Cu vreaarea Tatălui și cu ajutorul Fiiului și prin săvîrșirea Sf. Duh s'aŭ zidit din temelie aciastă sf. biserică ce să prăznuește s. ierarh Nicolae și sf. m[ucenic] Teodor Tiron, în zilele prea-înnălțatului nostru Domnă Barbu Dimitrie Știrbei Voevod. țiind cîrma bisericii preasfințitu Mitropolit Nifon, cu cheltuiala dumnealor Gheorghie Crivețeanu, Dimitrie Radovič, Theodant ieromonahu, proto-singhel, Anghel Hristea, Vasilie Hristea, Gheorghie erei, Neagu sin Radu și a mai multor pravoslavnič hristiiani, la anu 1852, Aprilie 24.

2. În altarul ruinei vechii biserici, pomelnic pe piatră, din veacul al XVIII-lea, cu numele «Datcul..., pr. Mihaiŭ, Despina, Gheorghi, Nicolae».

III. BISERICA SF. DUMITRU.

940. De-asupra ușii de intrare:

Cu vrerea Tatălui și cu ajutorul Fiiu[lu] și săvîrșirea Sfîntului Duh s'aŭ zidit din temelie aastă sfîntă biserică ce să prăznuiește sf. marele mucenic Dimitrie și sf. mucenic Mina, în zilele prea-înnălțatului nostru Domn Barbu Dimitrie Știrbei VV., țiind cîrma bisericii preasfințitului (sic) Mitropolit Nifon, cu ajutoru mahalagiilor, cu stăruirea dumnealor Dumitru Anhelesc[u], Dancu Postelnicu, Gheorghe Croitoru; leat 1856, Iulie 14. Vasile Tabacu.

IV. BISERICA BUNA VESTIRE.

1. De-asupra ușii de intrare :

941.

Acestă sfântă și dumnezeiască biserică ce să prăznuește hramul Bunei Vestir[i] de a doară prefăcîndu-să, s'a rădicat din temelie cu osîrdia robilor lui D[u]m[ne]z[eu] și ctitori acestui sfînt lăcaș Theodor Zaplan, Mihail Șarban, Lucsandra, cu cea într' începere de cheltuiala d. răposatului Hagî Neculae Cazac; și s'a săvîrșit în leatu[l] 1833, Octo[m]vrie 24, în zilele înălțatulu[i] Domn[u] Al[e]c[san-dru] D[imitrie] Gh[ica]. Anton p[reot]. Preutu Matei Tri-fonov.

2. Pe ușă, anul : 1836.

V. BISERICA SF. VOIVOZI.

1. In dosul ușii de intrare, văpsit :

942.

Leat 1835, Octonvrii 25, [cu ajutorul] lui Dumnezeu a luat sfîrșit [astă] sfîntă biserică de zugrăvit, de noi, Theo-hari și Chiriță, zugravî.

2. Pe ușă :

943.

† 1827, Mai 1 M[e]șt[e]r[ul] Radu.

VI. BISERICA SF. PANTELIMON.

1. Inscricția nouă, de-asupra ușii de intrare, spune că «s'a zidit din temelie în locu celi vechi în zilele prea-sfîințitului Mitropolitului Nifon și Domnitor Alecsandru Ioan Cuzea», cu ajutorul lui Dobre Podeanu, Hagî Ioan Pitiș și soția, Maria «închinata», Gheorghe Ion Banu, Nicolae Hristiadis Țervelopu, Andrei Antonescu, Stanciu Sima, Niță Dinu, cu «îndemnarea tuturilor mahalagiilor»; 20 Mart 1860.

944. 2. Pe vechea piatră de de-asupra ușii de intrare, acum prinsă în zid, pe d'innăuntru :

[Ačastă] sfă[n]tă și d[u]mnezeiască bisiarică s'aũ ziditũ din [temel]ie în zile[le] aciaſtia, unde sã prãznuiaſte hramu S[fin]t[i]i [Tro]iț și întru lauda s[făn]tuluĩ mucenicũ Pantelei-monũ, înũ Domnia Mării Sale Io Alicesandru Nicolae Suțu Voivod, și prin blagosloveniia Pr[eaosfin]ției Sale părintelui Mitropolituluĩ [chirio] chir Nectarie, și cu silința și oste-niala [celo]r mai jos pomeniți titori: Postialnicu..., e Bru-taru, Dinu Brutaru, Nicolae Păscaru, ...e Armianu, Miha-lache Ionũ, Sima Hărstu... [I]oniț[ă], [I]on, Dumitrache, Matei, Scarlatũ, I..., Radu, ...mna Hagica, Ghiorghi, An-ghelũ, Din... aru, Stanũ Voicilă, Serd[arul] Iordache, Ni-cola..., ...meru Cruciaru, Milu Petraru; lt. 1819.

3. Pomelnicul lui «chir Bănică Brașoveanu», pe un *Liturghierũ* din 1780.

TABLA CUPRINSULUI.

TABLA CUPRINSULUI

Orașul București.

	Pag.
Biserica Sf. Elefterie	317
Biserica Căramidarii-de-sus	318
Biserica Manea Brutarul	318
Biserica Scaune-Vechi	319
Biserica Negustori	321
Biserica Mântuleasa	324
Biserica Vergului	326
Biserica Dobroteasa	326
Biserica Bradu	328
Biserica Troiței	328
Biserica Ceauș-Radu	328
Biserica Oborului-Nou	329
Biserica Sf. Pantelimon	329
Biserica Oborului-Vechiu	330
Biserica Popa-Soare	331
Biserica Sf. Ștefan	334
Biserica Hagiului	335
Biserica Popa-Nan	335
Biserica Delea-Nouă (Calist).	335
Biserica Izvorului	335
Bisericile Bărbătescu-Nou și Vechi (Cuțitul-de-Argint)	336
Biserica Spirei	336
Biserica Sf. Voevozi	337
Biserica Stejarului	337
Biserica Sf. Dumitru	339
Biserica Sf. Nicolae din Șelari	341
Biserica Sf. Nicolae din Jigniță	341
Biserica Sf. Nicolae din Sîrbi	343
Biserica Staicu	346
Biserica Albă (de peste Dîmbovița).	347

	Pag.
Biserica Sf. Ilie din Calea Rahovei	348
Biserica Iancu-Vechiu	350
Biserica Sf. Nicolae Tabacul	351
Biserica Amzei	351
Biserica Albă (din Calea Victoriei)	352
Biserica Sf. Nicolae din Tîrchileşti	353
Biserica Căramidarii-de-jos	353
Biserica Flămînda	355
Biserica Stavropoleos	356
Biserica din Fundenii-Gherasi	356
Pe o cruce din Str. Căşarmii	357

ADAUSE.

La Radu-Vodă	357
La Biserica Colţei	358

VII.

Oraşul Buzău.

Biserica părăsită	361
Biserica Banului	362
Biserica Sfinţii Apostoli	363
Episcopia	363
Biserica Negustori	366

VIII.

Oraşul Ploieşti.

Biserica Domnească	369
Sf. Nicolae cel Vechiu	370
Biserica Sf. Dumitru	370
Biserica Buna Vestire	370
Biserica Sf. Voivozi	371
Biserica Sf. Pantelimon	371

Pretul Lei 2.—.
